

V Bruseli 7. 7. 2021
COM(2021) 373 final

**SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU
HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV**

Správa o politike hospodárskej súťaže za rok 2020

{SWD(2021) 177 final}

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV

Správa o politike hospodárskej súťaže za rok 2020

1. Úvod

Táto správa predstavuje prvý opis pokroku v oblasti politiky hospodárskej súťaže, ktorý dosiahla Komisia pod vedením predsedníčky von der Leyenovej¹. Okrem toho, že obsahuje opis vývoja politiky EÚ v oblasti hospodárskej súťaže v roku 2020, je zároveň 50. správou Komisie určenou Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov.

Legitimita politiky EÚ v oblasti hospodárskej súťaže má základ v zmluvách, ktorými sa Únia poveruje výlučnou právomocou v tejto oblasti, keďže je nástrojom potrebným na podporu fungovania vnútorného trhu². Vyše 60 rokov je presadzovanie pravidiel hospodárskej súťaže v EÚ zásadné na zachovanie a podporu európskeho hospodárstva založeného na európskych hodnotách, ako je spravodlivosť, právny štát a dôvera. Politika hospodárskej súťaže sa vyvíja zároveň so zmenami v sociálnej, hospodárskej a regulačnej oblasti. Dnes, keď EÚ čelí jednej zo svojich najväčších kríz, je spoľahlivá politika EÚ v oblasti hospodárskej súťaže dôležitejšia než kedykoľvek predtým, keďže prispieva k hospodárskej dynamike zásadnej pre rýchlejšiu obnovu.

Politika EÚ v oblasti hospodárskej súťaže počas celého prvého roka pôsobenia Komisie pod vedením predsedníčky von der Leyenovej zohrávala kľúčovú úlohu v úsilí Komisie reagovať na zdravotnú a hospodársku krízu spôsobenú pandémiou ochorenia COVID-19 a prekonať ju. Politika hospodárskej súťaže bola takisto dôležitá pre uľahčenie cesty k obnove, pričom sa v nej zohľadnila zelená a digitálna transformácia hospodárstva EÚ. V súlade s poverovacím listom predsedníčky von der Leyenovej adresovaným výkonnej podpredsedníčke Margrethe Vestagerovej³ Komisia pokračovala v úsilí zabezpečiť, aby pravidlá hospodárskej súťaže boli aj naďalej pripravené pre moderné hospodárstvo, aby sa rázne presadzovali a aby prispievali k silnému európskemu priemyslu v rámci EÚ aj na celosvetovej úrovni.

V roku 2020 sa ukázalo, že súbor nástrojov politiky hospodárskej súťaže je relevantný, pružný a je možné ho rýchlo prispôbiť mimoriadnym okolnostiam zdravotnej a hospodárskej krízy. Vďaka pohotovej reakcii a prispôbeniu politika Komisie v oblasti hospodárskej súťaže prispela k splneniu potrieb priemyslu a občanov EÚ a zároveň k zachovaniu konkurenčných trhov. Zvlášť výrazne sa to prejavilo v rámci niekoľkých opatrení, ktoré umožnili rýchlu podporu toku verejných zdrojov do reálnej ekonomiky alebo

¹ Politické usmernenia pre budúcu Európsku komisiu – Ambicióznejšia Únia – Môj plán pre Európu, 2019 – 2024, kandidátka na predsedníčku Európskej komisie Ursula von der Leyen, pozri: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/political-guidelines-next-commission_sk.pdf.

² Článok 3 ZFEÚ.

³ Poverovací list výkonnej podpredsedníčke Vestagerovej, 1. decembra 2019. Pozri: https://ec.europa.eu/commission/commissioners/sites/comm-cwt2019/files/commissioner_mission_letters/mission-letter-margrethe-vestager_2019_en.pdf.

ktoré boli súčasťou širšieho politického programu zameraného na obnovu udržateľného rastu bez zbytočných deformácií trhu.

Komisia vo svojom oznámení z 13. marca 2020 o koordinovanej hospodárskej reakcii na vypuknutie nákazy COVID-19⁴ stanovila rôzne možnosti, ktoré majú členské štáty k dispozícii mimo rozsahu pôsobnosti kontroly EÚ zameranej na štátnu pomoc zo strany EÚ a ktoré môžu zaviesť bez zapojenia Komisie. Patria medzi ne opatrenia, ktoré sa uplatňujú na všetky podniky a ktoré sa týkajú dotácií na mzdy, pozastavenia platieb dane z príjmov právnických osôb a dane z pridanej hodnoty alebo príspevkov na sociálne zabezpečenie či finančnej podpory poskytovanej priamo spotrebiteľom za zrušené služby alebo lístky, ktoré príslušné subjekty neuhrádzajú.

Komisia 19. marca 2020 prijala [dočasný rámec pre opatrenia štátnej pomoci](#) na podporu hospodárstva, ktorý v reakcii na vývoj krízy spôsobenej pandémiou COVID-19 viackrát revidovala⁵. Okrem toho 8. apríla 2020 prijala [oznámenie o dočasnom rámci](#), v ktorom stanovila hlavné kritériá, ktorými sa bude riadiť pri posudzovaní [projektov spolupráce](#) zameraných na riešenie nedostatku dodávok základných výrobkov a služieb počas šírenia koronavírusu⁶. Komisia zároveň zaviedla niekoľko opatrení na zabezpečenie kontinuity činností a naďalej zaisťovala vykonávanie pravidiel EÚ v oblasti fúzií s cieľom zabrániť zvyšovaniu trhovej sily vďaka kríze.

V záujme zabezpečenia toho, aby pravidlá hospodárskej súťaže aj naďalej plnili svoj účel a aby boli v plnej miere schopné riešiť výzvy, ako sú štrukturálne problémy na digitálnych trhoch a zahraničné subvencie narúšajúce hospodársku súťaž na trhoch EÚ, Komisia v roku 2020 prijala dôležité politické iniciatívy. Napríklad predložila návrh [aktu o digitálnych trhoch](#) a uverejnila [bielu knihu o zahraničných subvenciách](#), čím otvorila diskusiu o spôsobe riešenia rušivých vplyvov, ktoré môžu mať zahraničné subvencie na vnútorný trh.

Komisia ukázala, že je pripravená použiť politiku hospodárskej súťaže na to, aby prispievala k príprave vykonávania [Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti](#)⁷. Pomáha členským štátom pri príprave plánov obnovy a odolnosti, a to aj z hľadiska politiky hospodárskej súťaže, a uverejnila niekoľko [usmerňujúcich vzorov](#), ktoré majú členským štátom pomôcť pri vypracúvaní plánov obnovy a odolnosti s cieľom zabezpečiť, aby boli v súlade s pravidlami EÚ v oblasti štátnej pomoci.

⁴ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskej centrálnej banke, Európskej investičnej banke a Euroskupine: Koordinovaná hospodárska reakcia na vypuknutie nákazy COVID-19, COM(2020) 112 final.

⁵ Oznámenie Komisie: Dočasný rámec pre opatrenia štátnej pomoci na podporu hospodárstva v súčasnej situácii spôsobenej nákazou COVID-19 (Ú. v. EÚ C 91I, 20.3.2020, s. 1), zmenené oznámeniami Komisie C(2020) 2215 (Ú. v. EÚ C 112I, 4.4.2020, s. 1), C(2020) 3156 (Ú. v. EÚ C 164, 13.5.2020, s. 3), C(2020) 4509 (Ú. v. EÚ C 218, 2.7.2020, s. 3), C(2020) 7127 (Ú. v. EÚ C 340I, 13.10.2020, s. 1) a C(2021) 564 (Ú. v. EÚ C 34, 1.2.2021, s. 6).

⁶ Oznámenie Komisie: Oznámenie Komisie – Dočasný rámec na posudzovanie antitrustových otázok obchodnej spolupráce v reakcii na naliehavé situácie spôsobené súčasným šírením ochorenia COVID-19 (Ú. v. EÚ C 116, 8.4.2020, s. 7).

⁷ Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti [COM(2020) 408 final, 28.5.2020].

Presadzovanie pravidiel hospodárskej súťaže v EÚ v roku 2020 popri riešení naliehavých výziev, ktoré priniesla pandémia, prispelo k dosiahnutiu dlhodobějších cieľov Komisie v jej funkčnom období 2019 – 2024, ako sú „Európa pripravená na digitálny vek“, „Európska zelená dohoda“ a „hospodárstvo, ktoré pracuje v prospech ľudí“. Návrh Komisie týkajúci sa viacročného finančného rámca na roky 2021 – 2027 obsahuje dôležitú zmenu spočívajúcu v začlenení osobitného prvku pre politiku hospodárskej súťaže do [Programu pre jednotný trh](#). Tento prvok zabezpečí stabilné financovanie opatrení zvyšujúcich kapacity Komisie v oblasti presadzovania, napríklad financovanie rozvoja pokročilých spravodajských a vyšetrovacích metodík. Financovanie Komisii zároveň umožní posilniť jej spoluprácu s orgánmi verejnej správy v EÚ a inde vo svete⁸.

2. Mobilizácia politiky EÚ v oblasti hospodárskej súťaže s cieľom zmierniť vplyv pandémie COVID-19

2.1. Politika štátnej pomoci uľahčila podporu spojenú s pandemiou COVID-19 poskytovanú členskými štátmi

V roku 2020 boli tvorcovia politik na vnútroštátnej úrovni a na úrovni EÚ vzhľadom na rýchle šírenie pandémie COVID-19 a na jej vážny nepriaznivý dosah na hospodárstvo EÚ prinútení reagovať rýchlo a na rôznych frontoch v záujme riešenia tejto nečakanej hrozby. Medzi rozhodné opatrenia patrí predovšetkým [nástroj obnovy NextGenerationEU](#)⁹ vo výške 750 miliárd EUR, aktivácia všeobecnej únikovej doložky Paktu stability a rastu¹⁰ a spoločné obstarávanie rôznych zdravotníckych pomôcok, ako sú pľúcne ventilátory, ochranné rúška, ako aj očkovačie látky.

V tejto súvislosti sa politika EÚ v oblasti hospodárskej súťaže stala dôležitým prvkom reakcie na krízu, ktorý prispieva k stabilizácii hospodárstva. To sa týka najmä politiky štátnej pomoci. Na zabezpečenie toho, aby sa reagovalo na škody, ktoré utrpeli zdravé podniky, a aby sa zachovala kontinuita ekonomickej činnosti, je potrebná dobre cielená verejná podpora. Komisia zároveň zabezpečila, aby sa verejná pomoc dostala do tých spoločností, ktoré ju potrebujú, a aby sa zabránilo škodlivým pretekom v poskytovaní dotácií.

[V dočasnom rámci](#) prijatom na začiatku krízy sa stanovili podmienky, ktoré bude Komisia uplatňovať na vyhlásenie pomoci za zlučiteľnú s článkom 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ (pomoc

⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/690 z 28. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Program pre vnútorný trh, konkurencieschopnosť podnikov vrátane malých a stredných podnikov, oblasť rastlín, zvierat, potravín a krmív a európsku štatistiku (Program pre jednotný trh) a ktorým sa zrušujú nariadenia (EÚ) č. 99/2013, (EÚ) č. 1287/2013, (EÚ) č. 254/2014 a (EÚ) č. 652/2014 (Ú. v. EÚ L 153, 3.5.2021, s. 1 – 47).

⁹ Nástroj obnovy NextGenerationEU, súčasť viacročného finančného rámca na roky 2021 – 2027, je dočasný nástroj obnovy vo výške 750 miliárd EUR, ktorý má pomôcť napraviť bezprostredné hospodárske a sociálne škody spôsobené pandemiou koronavírusu. Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti je ústredným prvkom nástroja obnovy NextGenerationEU so sumou 672,5 miliardy EUR vo forme úverov a grantov, ktoré sú k dispozícii na podporu reforiem a investícií realizovaných krajinami EÚ. Pozri: nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093 zo 17. decembra 2020, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027 (Ú. v. EÚ L 433I, 22.12.2020, s. 11 – 22).

¹⁰ Články 121 a 126 ZFEÚ.

na „nápravu vážnej poruchy fungovania v hospodárstve členského štátu“) ¹¹. Dočasný rámec bol v roku 2020 niekoľkokrát zmenený, čo svedčí o schopnosti Komisie upravovať pravidlá podľa premenlivej povahy krízy.

V apríli 2020 bol tento rámec rozšírený tak, aby zahŕňal podporu spoločnostiam, ktoré vyvíjajú, skúšajú a vyrábajú veľmi potrebné výrobky na boj proti koronavírusu, ako sú očkovačie látky, lieky, zdravotnícke pomôcky, dezinfekčné prostriedky a ochranné prostriedky, ako aj podporu miezd a schémy odkladu dane ¹². Druhou zmenou prijatou v máji 2020 sa určili kritériá týkajúce sa toho, ako členské štáty môžu vykonávať rekapitalizácie a poskytovať podriadený dlh spoločnostiam v núdzi. Tretou zmenou z júna 2020 sa dočasný rámec rozšíril tak, aby členské štáty mohli poskytovať verejnú podporu všetkým mikropodnikom a malým podnikom, aj keď boli vo finančných ťažkostiach už k 31. decembru 2019. Štvrtá zmena bola prijatá v októbri 2020. Predĺžila sa ňou platnosť pôsobnosti dočasného rámca o šesť mesiacov do 30. júna 2021 a umožnila sa rekapitalizačná podpora do 30. septembra 2021. Vzhľadom na druhú vlnu pandémie COVID-19 a na to, že kríza trvá dlhšie, než sa pôvodne očakávalo, piatou zmenou z januára 2021 sa platnosť všetkých opatrení uvedených v dočasnom rámci vrátane rekapitalizačných opatrení predĺžila do 31. decembra 2021 a rozsah pôsobnosti dočasného rámca sa rozšíril tým, že sa zvýšili stropy stanovené v dočasnom rámci a že sa povolila konverzia určitých návratných nástrojov na priame granty do konca roku 2021.

Komisia vo veľmi krátkom čase prijala veľké množstvo rozhodnutí o štátnej pomoci podľa dočasného rámca, ktoré členským štátom umožňujú prijímať opatrenia zmierňujúce hospodárske následky pandémie COVID-19. V roku 2020 Komisia prijala 598 rozhodnutí o štátnej pomoci súvisiacej s pandemiou COVID-19 ¹³. V tomto období Komisia schválila štátnu pomoc v odhadovanej výške 3,08 bilióna EUR ¹⁴. Niekoľko z týchto opatrení pomoci bolo spolufinancovaných z politiky súdržnosti, a to najmä vďaka dvom balíkom reakcie na núdzové situácie, ktoré navrhla Komisia a ktoré Európsky parlament a Európska rada schválili v roku 2020: Investičná iniciatíva v reakcii na koronavírus (CRII) a Investičná iniciatíva v reakcii na koronavírus Plus (CRII+).

Niekoľko členských štátov oznámilo tzv. zastrešujúce programy vzťahujúce sa na rôzne hospodárske odvetvia prostredníctvom rozličných druhov pomoci vrátane pomoci zameranej na malé a stredné podniky (ďalej len „MSP“). Napríklad Francúzsko oznámilo zastrešujúci program vo výške 7 miliárd EUR určený konkrétne na podporu MSP. Súčasťou programu bolo niekoľko druhov podpory, ako sú priame granty, úvery s priaznivými úrokovými

¹¹ Oznámenie Komisie: Dočasný rámec pre opatrenia štátnej pomoci na podporu hospodárstva v súčasnej situácii spôsobenej nákazou COVID-19 (Ú. v. EÚ C 91I, 20.3.2020, s. 1).

¹² Týmto rozšírením dočasného rámca sa stanovujú podmienky, ktoré má Komisia uplatňovať pri vyhlasovaní pomoci za zlučiteľnú s článkom 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ („pomoc na rozvoj určitých hospodárskych činností alebo určitých hospodárskych oblastí, za predpokladu, že táto podpora nepriaznivo neovplyvní podmienky obchodu tak, že by to bolo v rozpore so spoločným záujmom“).

¹³ Tento číselný údaj zahŕňa rozhodnutia prijaté podľa výnimočného právneho základu, o ktorý sa opiera dočasný rámec, ako aj podľa pravidiel štátnej pomoci uplatňovaných za iných ako mimoriadnych okolností. Okrem toho zahŕňa aj neskoršie zmeny predtým prijatých rozhodnutí.

¹⁴ Táto suma zahŕňa opatrenia štátnej pomoci prijaté podľa dočasného rámca, všetku štátnu pomoc súvisiacu s pandemiou COVID-19 schválenú podľa iných súborov pravidiel štátnej pomoci a upravené výšky pomoci uvedené v neskorších pozmeňujúcich rozhodnutiach.

sadzami a štátne záruky za úvery¹⁵. Niekoľko členských štátov vrátane Dánska, Bulharska, Grécka, Talianska, Rumunska, Belgicka a Slovenska oznámilo pomoc osobitne na podporu MSP. Pomoc pre MSP sa poskytovala v rôznych formách, ako napríklad odklady platby dane (Dánsko)¹⁶, systémy verejných záruk (Bulharsko)¹⁷ a granty na krytie úrokov existujúcich dlhových obligácií (Grécko)¹⁸.

Niekoľko členských štátov oznámilo pomoc na podporu infraštruktúr výskumu, vývoja a testovania a na podporu výroby **produktov súvisiacich s koronavírusom**¹⁹. Napríklad Nemecko oznámilo zastrešujúci program na podporu výskumu, vývoja, testovania a výroby produktov spojených s koronavírusom²⁰.

Celosvetová pandémia vážne postihla aj **odvetvie dopravy**. V roku 2020 Komisia prijala 42 rozhodnutí povoľujúcich poskytnutie štátnej pomoci leteckým spoločnostiam, letiskám a spoločnostiam poskytujúcim služby pozemnej obsluhy na riešenie ich potrieb likvidity a kapitálových potrieb spôsobených pandemiou COVID-19. Pomoc schválenú podľa dočasného rámca [článok 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ] prijalo niekoľko leteckých spoločností vrátane spoločností Air France, Lufthansa, SAS, Austrian Airlines, airBaltic, Blue Air, KLM, Nordica, Alitalia a Brussels Airlines²¹. Pomoc leteckým spoločnostiam bola schválená aj podľa článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ a usmernení o pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu²². Komisia napríklad schválila štátnu pomoc francúzskej leteckej spoločnosti Corsair. Existujúce finančné ťažkosti leteckej spoločnosti ešte zhoršila pandémia koronavírusu. Štátnu pomoc preto tvorili dve samostatné opatrenia: 106,7 milióna EUR vo forme pomoci na reštrukturalizáciu a 30,2 milióna EUR na náhradu škôd spoločnosti Corsair

¹⁵ Vec SA.56985 (2020/N) *France – COVID-19: Régime cadre temporaire pour le soutien aux entreprises* (Schéma dočasného rámca na podporu podnikov), rozhodnutie Komisie z 20. apríla 2020.

Pozri: https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202017/285598_2149988_102_2.pdf.

¹⁶ Vec SA.57027 (2020/N) *Denmark – COVID-19: Credit facility and tax deferrals linked to VAT and payroll tax* (Dánsko – COVID-19: Úverový nástroj a odklady platby dane v súvislosti s DPH a daňou zo mzdy), rozhodnutie Komisie z 30. apríla 2020. Pozri:

https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202019/285826_2153371_56_2.pdf.

¹⁷ Vec SA.56933 (2020/N) *Bulgaria – COVID-19: intermediate SME loan guarantee program* (Bulharsko – COVID-19: Program sprostredkovaných záruk za úvery pre MSP), rozhodnutie Komisie z 8. apríla 2020. Pozri:

https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202015/285460_2146849_41_2.pdf.

¹⁸ Vec SA.56839 (2020/N) *Greece COVID-19: Support to SME loan obligations in the form of grants under the Temporary Framework for State aid measures to support the economy in the current COVID-19 outbreak* (Grécko – COVID-19: Podpora úverových záväzkov MSP vo forme grantov podľa dočasného rámca pre opatrenia štátnej pomoci na podporu hospodárstva v súčasnej situácii spôsobenej nákazou COVID-19), rozhodnutie Komisie z 8. apríla 2020. Pozri:

https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202016/285303_2147455_84_2.pdf.

¹⁹ Napríklad Taliansko (SA.56786), Belgicko (SA.57173 a SA.57057), Francúzsko (SA.57367), Malta (SA.57204 a SA.57075) a Česká republika (SA.56961 a SA.57071).

²⁰ Vec SA.57100 *Germany – COVID-19: Federal Framework Aid for COVID-19 related R&D, investments in testing infrastructures and production* (Nemecko – COVID-19: Spolková rámcová pomoc pre výskum a vývoj, investície do testovacích infraštruktúr a do výroby v súvislosti s ochorením COVID-19), rozhodnutie Komisie z 28. apríla 2021. Pozri:

https://ec.europa.eu/competition/elojade/iseif/case_details.cfm?proc_code=3_SA_57100.

²¹ V uvedenom poradí pozri veci SA.57082, SA.57153, SA.57369, SA.57543 a SA.58342, SA.57539, SA.58101, SA.57026, SA.56943, SA.57116, SA.57586, SA.58114, SA.57544.

²² Oznámenie Komisie: Usmernenia o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu nefinančných podnikov v ťažkostiach (Ú. v. EÚ C 249, 31.7.2014, s. 1 – 28).

spôsobených pandémiou koronavírusu²³. Portugalská letecká spoločnosť TAP nebola oprávnená na získanie pomoci podľa dočasného rámca, pretože sa vo finančných ťažkostiach nachádzala už pred 31. decembrom 2019. Komisia schválila úver na záchranu pre spoločnosť TAP vo výške 1,2 miliardy EUR²⁴. Komisia takisto schválila programy na náhradu škôd regionálnych a miestnych podnikov verejnej dopravy, ktoré tieto spoločnosti utrpeli v dôsledku obmedzenia pohybu a ďalších opatrení²⁵. Okrem dopravy Komisia podľa článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ schválila opatrenia prijaté členskými štátmi na pomoc podnikom, ktoré boli osobitne postihnuté vypuknutím pandémie, napr. spoločnostiam v odvetviach cestovného ruchu, kultúry, pohostinských služieb a maloobchodu²⁶. Komisia takisto prijala niekoľko rozhodnutí na základe článku 107 ods. 2 písm. b) ZFEÚ (pomoc určená na náhradu škody spôsobenej prírodnými katastrofami alebo mimoriadnymi udalosťami), napríklad na náhradu škôd samostatne zárobkovo činných osôb, na subvencovanie fixných nákladov spoločností a na náhradu strát v dôsledku zrušenia športových podujatí²⁷.

Komisia takisto na základe článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ schválila niekoľko opatrení štátnej pomoci určených pre konkrétne oblasti členských štátov. Nemecko napríklad oznámilo vytvorenie fondu („BayernFonds“) vo výške 46 miliárd EUR vo forme záruk, rekapitalizačných nástrojov a subvencovaných dlhových nástrojov pre Bavorsko s cieľom

²³ Vec SA.58463 *France – Restructuring aid for Corsair* (Francúzsko – Pomoc na reštrukturalizáciu pre spoločnosť Corsair), rozhodnutie Komisie z 11. decembra 2020. Pozri:

https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_58463.

²⁴ Vec SA.57369 *COVID-19 – Aid to TAP* (COVID-19 – Pomoc spoločnosti TAP), rozhodnutie Komisie z 10. júna 2020. Pozri:

https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_57369.

²⁵ Napríklad vec SA.57675 (2020/N) *Germany COVID-19 – scheme for regional and local public passenger transport* (Nemecko – COVID-19 – Schéma pomoci pre regionálnu a miestnu verejnú dopravu), rozhodnutie Komisie zo 7. augusta 2020. Pozri:

https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202033/287584_2180796_60_2.pdf.

²⁶ Napríklad vec SA.58214 *Ireland – COVID-19 Adaptation Fund for the Re-Opening of Tourism and Hospitality businesses* (Írsko – COVID-19 – Adaptačný fond na opätovné otvorenie podnikov v odvetviach cestovného ruchu a pohostinských služieb), pozri:

https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_58214;

vec SA.57595 *Croatia – State Aid Programme of the Ministry of Culture to Support the Economy in the Current COVID-19 Outbreak* (Chorvátsko – Program štátnej pomoci ministerstva kultúry na podporu hospodárstva počas súčasnej pandémie COVID-19), pozri:

https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_57595;

vec SA.59048 *Denmark – COVID-19: Aid to cafés, restaurants, bars, nightclubs, venues & their suppliers* (Dánsko – COVID-19: Pomoc pre kaviarne, reštaurácie, bary, nočné kluby, verejné priestory a pre ich dodávateľov), pozri:

https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_59048.

²⁷ Vec SA.56791 *Temporary compensation scheme for self-employed financially affected by the COVID-19* (Dočasná schéma náhrad pre samostatne zárobkovo činné osoby, ktorých sa pandémia COVID-19 dotkla z finančného hľadiska), rozhodnutie Komisie z 25. marca 2021, pozri:

https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_56791;

vec SA.57291 *COVID-19 Compensation Scheme: Directive for fixed cost subsidies* (COVID-19 – Schéma náhrad: smernica o subvenciách na fixné náklady), rozhodnutie Komisie z 23. mája 2020, pozri: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_57291;

vec SA.57614 *Compensation scheme for sport organisations, facilities and cancellation of sport events related to COVID-19 (the “COVID – Sport Programme”)* – Czechia [Schéma náhrady pre športové organizácie a zariadenia a za zrušenie športových podujatí v súvislosti s pandémiou COVID-19 (tzv. program COVID – šport) – Česká republika], rozhodnutie Komisie z 22. júla 2020. Pozri:

https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202030/286956_2175432_128_2.pdf.

poskytovať podnikom podporu v oblasti likvidity a kapitálu²⁸. Schválené boli aj opatrenia štátnej pomoci v prípade belgických regiónov Valónsko a Brusel a talianskych regiónov Furlansko-Julské Benátsko a južné Taliansko²⁹.

Pokiaľ ide o sumy schválené Komisiou, medzi členskými štátmi existujú veľmi veľké rozdiely. Tieto rozdiely možno čiastočne vysvetliť na základe odlišnej veľkosti hospodárstiev členských štátov.

Konkrétne Nemecko oznámilo približne 51,5 % schválenej štátnej pomoci. Taliansko oznámilo opatrenia, ktoré tvorili okolo 14,7 % celej sumy schválenej štátnej pomoci, kým pomoc, ktorú oznámilo Francúzsko, predstavovala 13,9 % tejto sumy. Pomoc oznámená Španielskom predstavovala 4,8 % celej sumy schválenej štátnej pomoci, kým pomoc, ktorú oznámilo Poľsko, zodpovedala približne 2 % a pomoc oznámená Belgickom 1,8 %. Pomoc, ktorú oznámili ostatné členské štáty, tvorila podľa odhadov 0,01 % až 1,5 % celkovej odhadovanej sumy 3,08 bilióna EUR. Skutočný hospodársky vplyv opatrení štátnej pomoci závisí od ich vykonania, nie od ich rozpočtu. Komisia preto monitoruje vykonávanie opatrení štátnej pomoci súvisiacich s pandémiou COVID-19 a prispôbuje svoju stratégiu v oblasti štátnej pomoci vývoju situácie na vnútornom trhu.

Na základe odpovedí všetkých 27 členských štátov v rámci dvoch po sebe nasledujúcich zisťovaní vykonaných Európskou komisiou v období od polovice marca do konca decembra 2020 bola do konca tohto obdobia schválená pomoc vo výške 2,96 bilióna EUR, pričom v skutočnosti sa vynaložilo približne 544 miliárd EUR. V absolútnom vyjadrení na základe predbežných údajov zaslaných členskými štátmi Francúzsko poskytlo viac než štvrtinu celkového objemu vyplatenej pomoci (155,36 miliardy EUR). Za ním nasleduje Taliansko s 19,8 % celkového objemu vyplatenej pomoci (107,9 miliardy EUR), Nemecko s 19,1 % celkového objemu vyplatenej pomoci (104,25 miliardy EUR) a Španielsko so 16,7 % (90,8 miliardy EUR). V relatívnom vyjadrení podľa predbežných údajov zaslaných členskými štátmi krajinou, ktorá vyplatila najviac v porovnaní so svojím HDP, je Španielsko (7,3 %), za ktorým nasleduje Francúzsko (6,4 %), Taliansko (6,0 %), Grécko (4,4 %), Malta (3,9 %), Maďarsko (3,7 %), Portugalsko (3,6 %), Poľsko (3,6 %) a Cyprus (3,5 %). Výdavky na štátnu pomoc spojenú s koronavírusom na úrovni EÚ27 zodpovedajú približne 3,9 % HDP EÚ.

Okrem pomoci oznámenej podľa dočasného rámca sú členské štáty oprávnené prijímať opatrenia, ktoré nepatria do rozsahu pôsobnosti kontroly EÚ zameranej na štátnu pomoc. Bez predchádzajúceho schválenia Komisiou sa môže prijať štátna pomoc, ktorá sa považuje za menej rušivú, napríklad pomoc založená na nariadeniach o pomoci *de minimis*³⁰ alebo na

²⁸ Vec SA.57447 *Germany – COVID-19 measures of the BayernFonds* (Nemecko – opatrenia týkajúce sa fondu BayernFonds v súvislosti s pandémiou COVID-19). Pozri: https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/1/202040/286247_2192300_93_2.pdf.

²⁹ Veci SA.57083, SA.57056, SA.58802 a SA.57005.

³⁰ Nariadenie Komisie (EÚ) č. 1407/2013 z 18. decembra 2013 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc *de minimis* (Ú. v. EÚ L 352, 24.12.2013, s. 1); nariadenie Komisie (EÚ) č. 1408/2013 z 18. decembra 2013 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc *de minimis* v sektore poľnohospodárstva (Ú. v. EÚ L 352, 24.12.2013, s. 9); nariadenie Komisie (EÚ) č. 717/2014 z 27. júna 2014 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy

určitých nariadeniach o skupinových výnimkách³¹. Patria sem najmä opatrenia, ako sú dotácie na mzdy a pozastavenie platenia dane z príjmov právnických osôb a DPH či príspevkov na sociálne zabezpečenie.

2.2. Usmernenia pre účastníkov trhu v oblasti antitrustových pravidiel a kontroly fúzií

Dôležitosť zachovania trhovej disciplíny v záujme zabezpečenia fungovania jednotného trhu sa ešte viac zvyšuje v čase krízy. Zároveň je nevyhnutné uľahčiť spoluprácu medzi spoločnosťami, ak je to potrebné na boj proti následkom pandémie.

V rámci **antitrustových** pravidiel Komisia pohoťovo prijala súbor opatrení zameraných na rôzne oblasti.

Komisia poskytla usmernenia pre účastníkov trhu v rámci **oznámenia**³² a prostredníctvom **ad hoc listu o zlučiteľnosti** a určila hlavné kritériá, ktoré používa pri posudzovaní projektov spolupráce zameraných na riešenie nedostatku dodávok výrobkov a služieb potrebných počas pandémie COVID-19, ako sú lieky a zdravotnícke vybavenie. Komisia navyše nadviazala spoluprácu so spoločnosťami, napríklad v rámci automobilového priemyslu, pričom poskytla neformálne usmernenia týkajúce sa druhov spolupráce, ktoré sú pravdepodobne bezproblémové, a určila nevyhnutné záruky takejto spolupráce.

Komisia 30. apríla 2020 vydala tri vykonávacie nariadenia, ktorými sa dočasne uvoľňuje rozsah pôsobnosti pravidiel práva v oblasti hospodárskej súťaže v **troch poľnohospodárskych sektoroch** vážne postihnutých pandemiou COVID-19³³. Vďaka vykonávacím nariadeniam môžu poľnohospodári a uznané medziodvetvové organizácie prijímať dočasné kolektívne opatrenia na stabilizáciu určitých sektorov.

o fungovaní Európskej únie na pomoc *de minimis* v sektore rybolovu a akvakultúry (Ú. v. EÚ L 190, 28.6.2014, s. 45) a nariadenie Komisie (EÚ) č. 360/2012 z 25. apríla 2012 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc *de minimis* v prospech podnikov poskytujúcich služby všeobecného hospodárskeho záujmu (Ú. v. EÚ L 114, 26.4.2012, s. 8).

³¹ Nariadenie Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy (Text s významom pre EHP) (Ú. v. EÚ L 187, 26.6.2014, s. 1); nariadenie Komisie (EÚ) 2017/1084 zo 14. júna 2017, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 651/2014, pokiaľ ide o pomoc na prístavnú a letiskovú infraštruktúru, stropy vymedzujúce notifikačnú povinnosť pri pomoci na kultúru a zachovanie kultúrneho dedičstva a pri pomoci na športovú a multifunkčnú rekreačnú infraštruktúru, ako aj schémy regionálnej prevádzkovej pomoci pre najvzdialenejšie regióny, a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 702/2014 z hľadiska výpočtu oprávnených nákladov (Ú. v. EÚ L 156, 20.6.2017, s. 1).

³² Oznámenie Komisie: Dočasný rámec na posudzovanie antitrustových otázok obchodnej spolupráce v reakcii na naliehavé situácie spôsobené súčasným šírením ochorenia COVID-19 (Ú. v. EÚ C 116, 8.4.2020, s. 7).

³³ Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2020/593 z 30. apríla 2020, ktorým sa povoľujú dohody a rozhodnutia týkajúce sa opatrení na stabilizáciu trhu v sektore zemiakov (Ú. v. EÚ L 140, 4.5.2020, s. 13); vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2020/594 z 30. apríla 2020, ktorým sa povoľujú dohody a rozhodnutia o opatreniach na stabilizáciu trhu v sektore živých stromov a ostatných rastlín, hlúz, koreňov a podobne, rezaných kvetov a ozdobných listov (Ú. v. EÚ L 140, 4.5.2020, s. 17); vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2020/599 z 30. apríla 2020, ktorým sa povoľuje uzatváranie dohôd a prijímanie rozhodnutí o plánovaní výroby v sektore mlieka a mliečnych výrobkov (Ú. v. EÚ L 140, 4.5.2020, s. 37). Po týchto vykonávacích nariadeniach Komisie nasledovalo prijatie vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2020/975 zo 6. júla 2020, ktorým sa povoľujú dohody a rozhodnutia týkajúce sa opatrení na stabilizáciu trhu v sektore vinohradníctva a vinárstva (Ú. v. EÚ L 215, 7.7.2020, s. 13).

Okrem toho Európska sieť pre hospodársku súťaž (ESHS) vydala spoločné vyhlásenie o uplatňovaní antitrustových pravidiel počas krízy spôsobenej pandémiou COVID-19 a úzko spolupracovala na otázkach hospodárskej súťaže súvisiacich s pandémiou COVID-19. Členovia ESHS v [spoločnom vyhlásení](#)³⁴ vyjadrili pochopenie, že mimoriadna situácia môže vyvolať potrebu spolupráce medzi spoločnosťami s cieľom zabezpečiť dodávky nedostatkového tovaru všetkým spotrebiteľom a jeho spravodlivé rozdelenie medzi nich. Uviedli, že aktívne nezasiahnu proti nevyhnutným a dočasným opatreniam zavedeným s cieľom zabrániť nedostatku dodávok. Zároveň bolo mimoriadne dôležité zabezpečiť, aby výrobky, ktoré sa považujú za zásadné na ochranu zdravia spotrebiteľov v súčasnej situácii (napr. ochranné rúška a dezinfekčný gél), ostali k dispozícii za konkurencieschopné ceny. ESHS preto vyhlásila, že bez váhania zasiahne proti spoločnostiam, ktoré by využívali súčasnú situáciu a vytvárali kartely alebo zneužívali svoje dominantné postavenie. Na základe spoločného vyhlásenia Komisia spolupracovala s vnútroštátnymi orgánmi na ochranu hospodárskej súťaže s cieľom zabezpečiť, aby dodávky základného tovaru a služieb počas pandémie neboli narušené a aby sa pravidlá hospodárskej súťaže uplatňovali jednotne, a to aj v prípade presadzovania, aj pri usmerňovaní iniciatív spolupráce medzi spoločnosťami počas krízy. Vďaka úzkej spolupráci a koordinácii antitrustových prípadov a usmernení v tejto oblasti súvisiacich s pandémiou COVID-19 mohla sieť ESHS vystupovať jednotne voči spoločnostiam, ktoré sa usilovali o vytvorenie iniciatív zodpovedajúcich antitrustovým pravidlám.

V súvislosti s [kontrolou fúzií](#) bola Komisia schopná pokračovať vo svojich činnostiach a zároveň v plnej miere dodržiavala svoje právne záväzky a zákonné lehoty³⁵. Napriek pandémie bolo Komisii v roku 2020 oznámených 361 transakcií. Podobne ako v predchádzajúcich rokoch väčšina oznámených fúzií nevyvolávala obavy z narušenia hospodárskej súťaže a bolo možné ich okamžite spracovať. Komisia prijala 352 rozhodnutí o fúziách a zasiahla v 18 prípadoch. V prípadoch, keď Komisia zasiahla, bolo 13 fúzií schválených v prvej fáze pod podmienkou prijatia záväzkov³⁶, tri³⁷ boli schválené s nápravnými opatreniami po druhej fáze vyšetrovania a jedna fúzia³⁸ bola schválená bezpodmienečne v druhej fáze. Zjednodušený postup sa použil v 76 % všetkých oznámených transakcií v roku 2020.

³⁴ Spoločné vyhlásenie Európskej siete pre hospodársku súťaž (ESHS) o uplatňovaní práva hospodárskej súťaže počas krízy spôsobenej šírením ochorenia COVID-19. Pozri: https://www.acceptance.ec.europa.eu/competition/ecn/202003_joint-statement_ecn_corona-crisis.pdf.

³⁵ V záujme zabezpečenia kontinuity činností v čase pandémie Komisia zaviedla nástroj pre elektronické oznamovanie eNotifications, prostredníctvom ktorého môžu podniky oznamovať plánované fúzie cez internet.

³⁶ Veci M.9408 Assa Abloy/Agta Record, M.9434 UTC/Raytheon, M.9461 AbbVie/Allergan, M.9502 Synthomer/Omnova Solutions, M.9517 Mylan/Upjohn, M.9546 Gategroup/LSG European Business, M.9554 Elanco Animal Health/Bayer Animal Health Division, M.9674 Vodafone Italia/Tim/INWIT JV, M.9677 DIC/BASF Colors & Effects, M.9728 Altice/Omers/Allianz/Covage, M.9744 Mastercard/Nets, M.9776 Worldline/Ingenico a M.9779 Alstom/Bombardier Transportation.

³⁷ Vec M.9014 PKN Orlen/Grupa Lotos, vec M.9730 FCA/PSA, vec M.9660 Google/Fitbit.

³⁸ Vec M.9409 Aurubis/Metallo Group Holding.

2.3. Príprava na obnovu a prekonanie krízy

Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti, na ktorý boli vyčlenené finančné prostriedky vo výške 672,5 miliardy EUR³⁹, predstavuje doteraz najväčšiu časť balíka na podporu obnovy v rámci nástroja [NextGenerationEU](#)⁴⁰ s financovaním vo výške 750 miliárd EUR. Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti podporí verejné investície a reformy v členských štátoch, pričom im pomôže pri riešení hospodárskych a sociálnych následkov pandémie COVID-19 a uľahčí ich zelenú a digitálnu transformáciu.

³⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17 – 75; návrh Komisie z 28. mája 2020 na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti, c. d. V decembri 2020 bola v rámci Rady dosiahnutá politická dohoda a Európsky parlament schválil nariadenie o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti 9. februára 2021.

⁴⁰ Ďalšie nástroje, ktoré sa majú použiť, sú napríklad Fond na spravodlivú transformáciu, program Digitálna Európa, systém rescEU a nový program v oblasti zdravia EU4Health.

Preskúmanie plánov obnovy a odolnosti členských štátov

Na získanie grantov a zvýhodnených úverov v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti musia členské štáty predložiť Komisii na schválenie plány obnovy a odolnosti ešte pred vyplatením akýchkoľvek prostriedkov. Všetky projekty v plánoch obnovy a odolnosti sa musia posudzovať v rámci pravidiel štátnej pomoci. Niekoľko členských štátov na jeseň 2020 predložilo Komisii návrhy plánov obnovy a odolnosti a GR pre hospodársku súťaž pomáhala pri skúmaní a poskytovaní poradenstva v súvislosti s týmito návrhmi. GR pre hospodársku súťaž spoločne s útvarmi Komisie navyše pomáhala členským štátom pri vypracúvaní plánov obnovy a odolnosti v súlade s pravidlami štátnej pomoci. Na tento účel Komisia v decembri 2020 zverejnila súbor usmerňujúcich vzorov. Vzory boli aktualizované v januári 2021⁴¹.

3. Zabezpečenie toho, aby pravidlá hospodárskej súťaže naďalej plnili svoj účel – rozsiahly politický program

V roku 2020 Komisia pokračovala vo svojom komplexnom preskúmaní pravidiel hospodárskej súťaže s cieľom prispôsobiť ich tak, aby boli vhodné pre meniace sa trhové prostredie vrátane zrýchlenej digitalizácie hospodárstva. Preskúmanie je takisto založené na vstupoch, ktoré poskytli traja nezávislí osobitní poradcovia vo svojej správe z apríla 2019 o digitalizácii a práve hospodárskej súťaže⁴².

Konkrétne Komisia dosiahla pokrok vo svojom programe preskúmaní, ktorý zahŕňa veľké množstvo jej kľúčových nariadení o skupinových výnimkách, usmernení a oznámení, a pokročila aj s niekoľkými prebiehajúcimi iniciatívami na zabezpečenie spravodlivej hospodárskej súťaže na jednotnom trhu, ako je návrh aktu o digitálnych trhoch a iniciatíva o zahraničných subvenciách. Komisia v roku 2020 dokončila aj svoju „kontrolu vhodnosti“ balíka modernizácie štátnej pomoci z roku 2014.

3.1. Nová politická iniciatíva na posilnenie súboru nástrojov politiky hospodárskej súťaže

Ako ústredný bod európskej digitálnej stratégie⁴³, ktorú Komisia predstavila vo februári 2020, Komisia predložila dva legislatívne návrhy zamerané na vytvorenie bezpečnejšieho digitálneho priestoru pre všetkých používateľov, v ktorom je zabezpečená ochrana ich základných práv, a na vytvorenie konkurenčných podmienok, ktoré inovatívnym digitálnym podnikom umožňujú rásť na jednotnom trhu a súťažiť na celom svete.

V roku 2020 Komisia prijala návrh aktu o digitálnych trhoch o súťažeschopných a spravodlivých digitálnych trhoch⁴⁴. Navrhované nariadenie je zamerané na riešenie štrukturálnych problémov na digitálnych trhoch, najmä pokiaľ ide o veľké digitálne platformy, ktoré pôsobia ako strážcovia prístupu, čiže platformy s pozíciou sprostredkovateľa

⁴¹ Pracovný dokument útvarov Komisie: Usmernenie pre členské štáty – plány obnovy a odolnosti [SWD(2021) 12 final z 22. januára 2021]. Pozri:

https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/document_travail_service_part2_v3_en.pdf.

⁴² *Competition Policy in the Digital Era* (Politika hospodárskej súťaže v digitálnom veku), 2019, pozri: <https://ec.europa.eu/competition/publications/reports/kd0419345enn.pdf>.

⁴³ *Shaping Europe's Digital Future* (Formovanie digitálnej budúcnosti Európy), publikácia Komisie z 19. februára 2020, ISBN 978-92-76-16362-6.

⁴⁴ Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o súťažeschopných a spravodlivých trhoch digitálneho sektora (akt o digitálnych trhoch) [COM(2020) 842 final z 15. decembra 2020].

prepájajúceho rozsiahlu používateľskú základňu s veľkým množstvom podnikov. Komisia v rámci digitálneho balíka predložila aj návrh aktu o digitálnych službách⁴⁵. Obidva návrhy Komisie podliehajú riadnemu legislatívnemu postupu a počas roka 2021 budú predmetom rokovaní v Parlamente a Rade.

Akt o digitálnych trhoch

Akt o digitálnych trhoch (navrhované nariadenie sa má prijať podľa článku 114 ZFEÚ) bude zameraný na to, aby sa strážcom prístupu zabránilo zavádzať nespravodlivé podmienky pre podniky a spotrebiteľov. Medzi príklady takýchto nespravodlivých podmienok patrí zabránenie podnikom v prístupe k ich vlastným údajom, pripútanie používateľov ku konkrétnej službe a obmedzenie prechodu na iné služby. Spoločnosti sa v zmysle tohto aktu označia za strážcov prístupu v prípade, ak budú splnené tri kumulatívne kvantitatívne kritériá⁴⁶. Na označených strážcov prístupu sa vzťahuje niekoľko povinností a zákazov, aby sa zabezpečilo otvorené online prostredie, ktoré je spravodlivé voči podnikom a spotrebiteľom a ktoré je otvorené inováciám všetkých strán. V záujme zabezpečenia účinnosti nových pravidiel sa počíta s možnosťou sankcií za porušenie zákazov a nedodržanie povinností stanovených v akte o digitálnych trhoch.

3.2. Aktualizácia pravidiel týkajúcich sa fúzií a antitrustových pravidiel a súvisiacich usmernení

3.2.1. Pokrok pri hodnotení fúzií

Komisia v roku 2020 pokročila do záverečného štádia svojho hodnotenia **vybraných procesných a jurisdikčných aspektov kontroly fúzií v EÚ**⁴⁷. Dňa 26. marca 2021 bol uverejnený pracovný dokument útvarov Komisie obsahujúci zhrnutie hlavných zistení hodnotenia⁴⁸. Na základe výsledkov tohto hodnotenia Komisia prijala oznámenie, v ktorom poskytuje usmernenie o uplatňovaní mechanizmu postupovania prípadov medzi členskými štátmi stanoveného v článku 22 nariadenia o fúziách, a začala posúdenie vplyvu s cieľom preskúmať možnosti politiky v záujme ďalšieho zacielenia a zjednodušenia postupov týkajúcich sa fúzií⁴⁹.

⁴⁵ Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o jednotnom trhu s digitálnymi službami (akt o digitálnych službách) a o zmene smernice 2000/31/ES [COM(2020) 825 final z 15. decembra 2020]. Týmto aktom sa zavedú pravidlá pre služby online (sprostredkovateľské služby, hostingové služby a online platformy). Na poskytovateľov týchto služieb sa budú okrem iného vzťahovať požiadavky na transparentnosť a predkladanie správ, informačné povinnosti, pravidlá výmeny údajov a kódexy správania.

⁴⁶ Niektoré veľké online platformy pôsobia na digitálnych trhoch ako tzv. strážcovia prístupu. V akte o digitálnych trhoch sa stanovuje súbor kritérií na označenie veľkej online platformy za strážcu prístupu. Tieto kritériá sú splnené, ak spoločnosť: i) má silné hospodárske postavenie, významný vplyv na vnútorný trh a pôsobí vo viacerých krajinách EÚ, ii) má silnú pozíciu sprostredkovateľa, čo znamená, že prepája rozsiahlu používateľskú základňu s veľkým množstvom podnikov, a iii) má (alebo čoskoro zaujme) zakorenené a trvalé postavenie na trhu.

⁴⁷ Hodnotenie bolo zamerané na štyri témy: i) možnosť ďalšieho zjednodušenia kontroly fúzií v EÚ, ii) fungovanie prahov na určenie právomoci, iii) fungovanie systému postupovania prípadov a iv) osobitné technické aspekty procesného a vyšetrovacieho rámca posudzovania fúzií.

⁴⁸ Pracovný dokument útvarov Komisie: Hodnotenie procesných a jurisdikčných aspektov kontroly fúzií v EÚ [SWD(2021) 66 final z 26. marca 2021]. Pozri: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sk/IP_21_1384.

⁴⁹ Oznámenie Komisie: Usmernenie Komisie o uplatňovaní mechanizmu postupovania prípadov stanoveného v článku 22 nariadenia o fúziách na určité kategórie prípadov [C(2021) 1959 final z 26. marca 2021].

3.2.2. Preskúmanie pravidiel o vertikálnych dodávkach a horizontálnej spolupráci

Uverejnením pracovného dokumentu útvarov Komisie v septembri 2020⁵⁰ Komisia ukončila svoje hodnotenie [nariadenia o skupinových výnimkách pre vertikálne dohody](#)⁵¹ a [usmernení o vertikálnych obmedzeniach](#)⁵². V rámci hodnotenia sa posudzovalo, do akej miery súčasný systém splnil svoj cieľ vytvoriť bezpečný prístav pre vertikálne dohody, ktoré sú zamerané na zvýšenie efektívnosti, a tak poskytujú právnu istotu a znižujú náklady na dodržiavanie predpisov. Cieľom hodnotenia bolo aj rozhodnúť o tom, či by sa malo umožniť, aby týmto pravidlami uplynula platnosť, či by sa mali obnoviť v ich aktuálnej podobe alebo či by sa mali revidovať.

Z hodnotenia vyplynulo, že nariadenie o skupinových výnimkách pre vertikálne dohody a usmernenia o vertikálnych obmedzeniach sú naďalej užitočné nástroje, ktoré uľahčujú sebahodnotenie podnikov. Trhy sa však vyvíjajú a pri hodnotení sa zistilo niekoľko problémov, ktorými sa treba zaoberať. Komisia začala preskúmanie s cieľom revidovať platné pravidlá do 31. mája 2022, keď uplynie platnosť súčasných pravidiel.

V roku 2020 Komisia pokračovala v hodnotení nariadenia o skupinových výnimkách pre dohody o výskume a vývoji⁵³ a nariadenia o skupinových výnimkách pre dohody o špecializácii⁵⁴, spoločne označované ako [nariadenia o skupinových výnimkách pre horizontálne dohody](#). [Usmernenia Komisie o dohodách o horizontálnej spolupráci](#) obsahujú usmernenie k výkladu nariadení o skupinových výnimkách pre horizontálne dohody a k uplatňovaniu článku 101 ZFEÚ na iné horizontálne dohody. Platnosť nariadení o skupinových výnimkách pre horizontálne dohody uplynie 31. decembra 2022. Účelom týchto pravidiel je uľahčiť podnikom spoluprácu spôsobmi, ktoré sú ekonomicky žiaduce a ktoré z hľadiska politiky hospodárskej súťaže nemajú nepriaznivé účinky. Hodnotenie poskytuje dôkazy o ich fungovaní a Komisii môže na základe neho určiť, či by mala platnosť nariadení o skupinových výnimkách pre horizontálne dohody a usmernení o nich nechať uplynúť, predĺžiť ju alebo tieto nariadenia a usmernenia zrevidovať. Pracovný dokument útvarov Komisie je naplánovaný na rok 2021.

V roku 2020 Komisia pokračovala v hodnotení [nariadenia o skupinových výnimkách v sektore motorových vozidiel](#) prijatého v roku 2010⁵⁵. Účelom hodnotenia je získať fakty a dôkazy o fungovaní nariadenia o skupinových výnimkách v sektore motorových vozidiel

⁵⁰ Pracovný dokument útvarov Komisie – Hodnotenie nariadenia o skupinových výnimkách pre vertikálne dohody [SWD(2020) 173 final z 8. septembra 2020].

⁵¹ Nariadenie Komisie (EÚ) č. 330/2010 z 20. apríla 2010 o uplatňovaní článku 101 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na kategórie vertikálnych dohôd a zosúladených postupov (Ú. v. EÚ L 102, 23.4.2010, s. 1 – 7).

⁵² Usmernenia o vertikálnych obmedzeniach (Ú. v. EÚ C 130, 19.5.2010, s. 1 – 46).

⁵³ Nariadenie Komisie (EÚ) č. 1217/2010 zo 14. decembra 2010 o uplatňovaní článku 101 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na niektoré kategórie dohôd o výskume a vývoji (Ú. v. EÚ L 335, 18.12.2010, s. 36 – 42).

⁵⁴ Nariadenie Komisie (EÚ) č. 1218/2010 zo 14. decembra 2010 o uplatňovaní článku 101 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na niektoré kategórie dohôd o špecializácii (Ú. v. EÚ L 335, 18.12.2010, s. 43 – 47).

⁵⁵ Nariadenie Komisie (EÚ) č. 461/2010 z 27. mája 2010 o uplatňovaní článku 101 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na kategórie vertikálnych dohôd a zosúladených postupov v sektore motorových vozidiel (Ú. v. EÚ L 129, 28.5.2010, s. 52 – 57).

spolu s príslušnými usmerneniami, a to predovšetkým overením miery, do akej boli splnené ciele nariadenia. Platnosť nariadenia o skupinových výnimkách v sektore motorových vozidiel uplynie v máji 2023, čo znamená, že Komisia musí v roku 2021 predložiť Európskemu parlamentu a Rade hodnotiacu správu.

3.2.3. Hodnotenie oznámenia o definícii trhu

V roku 2020 Komisia začala aj hodnotenie *oznámenia o definícii trhu*⁵⁶. Oznámenie poskytuje usmernenia k zásadám a najlepším postupom v súvislosti s tým, ako Komisia uplatňuje koncepciu relevantného produktového a geografického trhu pri presadzovaní práva EÚ v oblasti hospodárskej súťaže. Cieľom hodnotenia je posúdiť, či oznámenie ešte stále plní svoj účel, a to najmä z hľadiska nedávneho vývoja na trhu naprieč rôznymi sektormi vrátane digitálnych trhov. Výsledky hodnotenia budú zverejnené v roku 2021.

3.2.4. Kolektívne vyjednávanie pre samostatne zárobkovo činné osoby

Digitálne platformy ovplyvňujú spôsob, akým ľudia pracujú. Poskytujú prístup k práci a väčšiu flexibilitu, no zároveň môžu byť príčinou väčšej zraniteľnosti niektorých pracovníkov. Osoby, ktoré poskytujú služby prostredníctvom digitálnych platforiem, nie vždy zapadajú do tradičných kategórií zamestnaní a nie vždy je jasné, či pravidlá EÚ v oblasti hospodárskej súťaže pôsobia ako prekážka kolektívnemu vyjednávaniu pre tých, ktorí ho potrebujú. V júni 2020 Komisia začala proces zameraný na posúdenie toho, či je na úrovni EÚ potrebné prijať opatrenia poskytnutím vyššej právnej istoty, pokiaľ ide o uplatňovanie právnych predpisov EÚ v oblasti hospodárskej súťaže na kolektívne vyjednávanie zo strany samostatne zárobkovo činných osôb. V rámci konzultácií týkajúcich sa aktu o digitálnych službách sa uskutočnilo úvodné získavanie informácií. Zároveň GR pre hospodársku súťaž úzko komunikovalo so zainteresovanými stranami vrátane platforiem a sociálnych partnerov. V januári 2021 Komisia uverejnila úvodné posúdenie vplyvu, v ktorom boli uvedené úvodné možnosti týkajúce sa budúcich opatrení⁵⁷.

3.2.5. Presadzovanie práva súkromnoprávnymi prostriedkami – správa o implementácii smernice o náhrade škody a oznámenie o ochrane dôverných informácií vnútroštátnymi súdmi

V *smernici o náhrade škody*⁵⁸ sa stanovujú pravidlá na zabezpečenie toho, aby každá osoba, ktorá utrpela škodu spôsobenú porušením práva hospodárskej súťaže podnikom alebo združením podnikov, mohla účinne vykonávať svoje právo uplatniť si nárok na úplnú náhradu tejto škody od tohto podniku alebo združenia podnikov na vnútroštátnych súdoch. Komisia

⁵⁶ Oznámenie Komisie o definícii relevantného trhu na účely práva hospodárskej súťaže Spoločenstva (Ú. v. ES C 372, 9.12.1997, s. 5).

⁵⁷ Úvodné posúdenie vplyvu – Kolektívne zmluvy pre samostatne zárobkovo činné osoby – rozsah uplatňovania pravidiel EÚ v oblasti hospodárskej súťaže, 6. januára 2021. Pozri: <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12483-Collective-bargaining-agreements-for-self-employed-scope-of-application-EU-competition-rules>.

⁵⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/104/EÚ z 26. novembra 2014 o určitých pravidlách upravujúcich žaloby podľa vnútroštátneho práva o náhradu škody utrpenej v dôsledku porušenia ustanovení práva hospodárskej súťaže členských štátov a Európskej únie (Ú. v. EÚ L 349, 5.12.2014, s. 1 – 19).

v decembri 2020 predložila Európskemu parlamentu a Rade [správu o implementácii](#), ako sa vyžaduje v smernici⁵⁹.

V správe sa posudzuje vykonávanie niektorých z hlavných pravidiel smernice, ako je právo na úplnú náhradu škody, sprístupňovanie dôkazov, dôkazná hodnota rozhodnutí o porušení, premlčacie lehoty, prenesenie zvýšenia ceny a odhad škody. Od jej prijatia v roku 2014 sa výrazne zvýšil počet žalôb o náhradu škody na vnútroštátnych súdoch a tieto žaloby sa v EÚ značne rozšírili. Súhrnný počet prípadov podľa dátumu prvého rozsudku bol približne 50 na začiatku roku 2014 a po prudkom náraste sa dosiahol počet 239 v roku 2019. Týchto 239 prípadov pochádza z trinástich členských štátov⁶⁰. Komisia dospela k záveru, že smernica o náhrade škody zrejme posilnila informovanosť obetí porušovania práva EÚ v oblasti hospodárskej súťaže o ich práve účinne sa domáhať náhrady za utrpenú škodu.

Komisia navyše prijala nezáväznú [oznámenie o ochrane dôverných informácií zo strany vnútroštátnych súdov](#) v konaniach o presadzovaní práva hospodárskej súťaže EÚ súkromnoprávnymi prostriedkami⁶¹. Oznámenie obsahuje usmernenia o opatreniach, ktoré môžu uložiť vnútroštátne súdy na ochranu dôverných informácií v priebehu konania a po ňom. Medzi príklady takýchto opatrení patrí úprava dokumentov, dôverné kruhy, využívanie znalcov a pojednávania.

3.3. Preskúmanie pravidiel štátnej pomoci

3.3.1. Ukončenie kontroly vhodnosti pravidiel štátnej pomoci

Komisia v roku 2020 ukončila [kontrolu vhodnosti](#)⁶² pravidiel štátnej pomoci, ktorú začala v roku 2019. Išlo o pravidlá štátnej pomoci prijaté v rámci balíka modernizácie štátnej

⁵⁹ Článok 20 smernice o náhrade škody.

⁶⁰ Belgicko, Dánsko, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Maďarsko, Nemecko, Poľsko, Rakúsko, Španielsko, Taliansko plus Spojené kráľovstvo.

⁶¹ Oznámenie Komisie: Oznámenie o ochrane dôverných informácií zo strany vnútroštátnych súdov v konaniach o presadzovaní práva hospodárskej súťaže EÚ súkromnoprávnymi prostriedkami (Ú. v. EÚ C 242, 22.7.2020, s. 1 – 17).

⁶² Kontrola vhodnosti sa týkala týchto pravidiel, ktoré boli prijaté v rámci modernizácie štátnej pomoci: všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách [nariadenie Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy (Ú. v. EÚ L 187, 26.6.2014, s. 1 – 78)]; nariadenie o pomoci *de minimis* [nariadenie Komisie (EÚ) č. 1407/2013 z 18. decembra 2013 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc *de minimis* (Ú. v. EÚ L 352, 24.12.2013, s. 1 – 8)]; usmernenia o regionálnej štátnej pomoci [usmernenia o regionálnej štátnej pomoci na roky 2014 – 2020 (Ú. v. EÚ C 209, 23.7.2013, s. 1 – 45)]; rámec pre štátnu pomoc na výskum, vývoj a inovácie [oznámenie Komisie: Rámec pre štátnu pomoc na výskum, vývoj a inovácie (Ú. v. EÚ C 198, 27.6.2014, s. 1 – 29)]; oznámenie o dôležitých projektoch spoločného európskeho záujmu [oznámenie Komisie: Kritériá pre analýzu zlučiteľnosti štátnej pomoci na podporu vykonávania dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu s vnútorným trhom (Ú. v. EÚ C 188, 20.6.2014, s. 4 – 12)]; usmernenia o štátnej pomoci na podporu rizikových finančných investícií [oznámenie Komisie: Usmernenia o štátnej pomoci na podporu rizikových finančných investícií (Ú. v. EÚ C 19, 22.1.2014, s. 4 – 34)]; usmernenia o štátnej pomoci pre letiská a letecké spoločnosti [oznámenie Komisie – Usmernenia o štátnej pomoci pre letiská a letecké spoločnosti (Ú. v. EÚ C 99, 4.4.2014, s. 3 – 34)]; usmernenie o štátnej pomoci v oblasti ochrany životného prostredia a energetiky [oznámenie Komisie: Usmernenie o štátnej pomoci v oblasti ochrany životného prostredia a energetiky na roky 2014 – 2020 (Ú. v. EÚ C 200, 28.6.2014, s. 1 – 55)]; usmernenia o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu nefinančných podnikov v ťažkostiach [oznámenie Komisie: Usmernenia o štátnej pomoci na záchranu

pomoci. Do kontroly vhodnosti boli okrem toho zaradené aj [usmernenia pre železnice](#)⁶³ a [oznámenie o krátkodobých vývozných úveroch](#)⁶⁴. Komisia posudzovala to, či tieto pravidlá stále plnia svoj účel, a to aj z hľadiska Európskej zelenej dohody⁶⁵, novej priemyselnej stratégie⁶⁶ a digitálnej stratégie⁶⁷ Komisie.

Výsledky kontroly vhodnosti boli zverejnené v októbri 2020. Komisia dospela k záveru, že hodnotené pravidlá naďalej zväčša plnia svoj účel. Určité ustanovenia však treba prepracovať a zároveň objasniť, ešte viac zefektívniť a zjednodušiť, ako aj upraviť tak, aby odrážali posledné legislatívne trendy, aktuálne priority, zmeny na trhoch a technologický vývoj. Na získanie dostatočného času na zmenu pravidiel Komisia predĺžila⁶⁸ platnosť týchto pravidiel štátnej pomoci do 31. decembra 2021⁶⁹. Platnosť pravidiel by inak uplynula už na konci roku 2020.

3.3.2. Preskúmanie pravidiel štátnej pomoci na podporu Európskej zelenej dohody

Pravidlá štátnej pomoci sú zásadnou súčasťou zelenej transformácie. V súlade s oznámením Komisie o Európskej zelenej dohode a so zásadami kontroly vhodnosti v súčasnosti prebieha cielená revízia usmernení o štátnej pomoci relevantných z hľadiska Európskej zelenej dohody, ktorá sa má dokončiť do konca roku 2021. Medzi tieto usmernenia patria [usmernenia o regionálnej štátnej pomoci](#)⁷⁰, [oznámenie o dôležitých projektoch spoločného európskeho](#)

a reštrukturalizáciu nefinančných podnikov v ťažkostiach (Ú. v. EÚ C 249, 31.7.2014, s. 1 – 28)]. Okrem toho do nej boli zaradené aj usmernenia pre železnice (od roku 2008) a oznámenie o krátkodobých vývozných úveroch (od roku 2012). Tieto pravidlá neboli predmetom revízie v rámci modernizácie štátnej pomoci, ale ich hodnotenie malo význam z hľadiska vývoja práva EÚ a rozhodovacej praxe Komisie.

⁶³ Oznámenie Komisie: Usmernenia Spoločenstva o štátnej pomoci železničným podnikom (Ú. v. EÚ C 184, 22.7.2008, s. 13 – 31).

⁶⁴ Oznámenie Komisie členským štátom o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na krátkodobé poistenie vývozných úverov (Ú. v. EÚ C 392, 19.12.2012, s. 1 – 7).

⁶⁵ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Európska zelená dohoda [COM(2019) 640 final z 11. decembra 2019].

⁶⁶ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Nová priemyselná stratégia pre Európu [COM(2020) 102 final z 10. marca 2020].

⁶⁷ Formovanie digitálnej budúcnosti Európy, oznámenie Komisie z 19. februára 2020.

⁶⁸ Oznámenie Komisie týkajúce sa predĺženia a zmien usmernení o regionálnej štátnej pomoci na roky 2014 – 2020, usmernení o štátnej pomoci na podporu rizikových finančných investícií, usmernení o štátnej pomoci v oblasti ochrany životného prostredia a energetiky na roky 2014 – 2020, usmernení o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu nefinančných podnikov v ťažkostiach, oznámenia o kritériách pre analýzu zlučiteľnosti štátnej pomoci na podporu vykonávania dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu s vnútorným trhom, oznámenia Komisie – Rámec pre štátnu pomoc na výskum, vývoj a inovácie a oznámenia Komisie členským štátom o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na krátkodobé poistenie vývozných úverov (Ú. v. EÚ C 224, 8.7.2020, s. 2 – 4).

⁶⁹ Tieto pravidlá štátnej pomoci boli predĺžené do 31. decembra 2023: všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách, nariadenie o pomoci *de minimis*, usmernenia o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu nefinančných podnikov v ťažkostiach. Pozri aj nariadenie Komisie (EÚ) 2020/972 z 2. júla 2020, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1407/2013, pokiaľ ide o predĺženie jeho platnosti, a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 651/2014, pokiaľ ide o predĺženie jeho platnosti a príslušné úpravy (Ú. v. EÚ L 215, 7.7.2020, s. 3 – 6).

⁷⁰ Usmernenia o regionálnej štátnej pomoci na roky 2014 – 2020, ktoré nadobudli účinnosť 1. júla 2014 (Ú. v. EÚ C 209, 23.7.2013, s. 1).

záujmu⁷¹, rámec pre štátnu pomoc na výskum, vývoj a inovácie⁷², usmernenia o rizikovom financovaní, usmernenie v oblasti životného prostredia a energetiky⁷³ a príslušné ustanovenia všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách⁷⁴. Prepracované usmernenia týkajúce sa systému obchodovania s emisiami boli prijaté v roku 2020⁷⁵.

Zmenené usmernenia týkajúce sa systému obchodovania s emisiami nadobudli účinnosť 1. januára 2021 so začiatkom nového obdobia obchodovania v systéme ETS. Usmernenia týkajúce sa systému obchodovania s emisiami umožňujú členským štátom, aby firmám v ohrozených sektoroch kompenzovali časť zvýšenej ceny elektriny v dôsledku uhlíkových cenových signálov, ktoré vytvára systém ETS (tzv. nepriame náklady na emisie).

V novembri 2020 Komisia vyzvala zainteresované strany na predloženie pripomienok⁷⁶ o určitých aspektoch usmernení o štátnej pomoci v oblasti ochrany životného prostredia a energetiky vzhľadom na ich plánovanú revíziu. Usmernenia, ktorých platnosť bola predĺžená do 31. decembra 2021, sa hodnotili v rámci kontroly vhodnosti. Z hodnotenia vyplynulo, že usmernenia uľahčili účinnejšie a menej rušivé použitie prostriedkov štátu na zlepšenie ochrany životného prostredia a na dosiahnutie cieľov energetickej únie. Musia sa však upraviť so zreteľom na nové technológie a novátorské druhy podpory, ako aj so zreteľom na najnovšie právne predpisy a politiky v oblasti životného prostredia a energetiky.

V roku 2020 Komisia v rámci kontroly vhodnosti dokončila hodnotenie oznámenia o dôležitých projektoch spoločného európskeho záujmu⁷⁷ z roku 2014. Z výsledkov vyplynulo, že pravidlá týkajúce sa dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu vo všeobecnosti plnia svoj účel, no vzhľadom na praktické skúsenosti získané z prípadov dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu (v oblasti mikroelektroniky a batérií) a s cieľom zabezpečiť, aby pravidlá dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu v plnej miere podporovali priority Komisie, a to najmä Európsku zelenú dohodu a digitálnu stratégiu, a aby uľahčovali zapájanie MSP, sa ako opodstatnené môžu ukázať určité ciele úpravy. Konzultácie o revidovanom oznámení o dôležitých projektoch spoločného európskeho záujmu sa začali vo februári 2021.

⁷¹ Oznámenie Komisie: Kritériá pre analýzu zlučiteľnosti štátnej pomoci na podporu vykonávania dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu s vnútorným trhom (Ú. v. EÚ C 188, 20.6.2014, s. 4 – 12).

⁷² Rámec pre štátnu pomoc na výskum, vývoj a inovácie (Ú. v. EÚ C 198, 27.6.2014, s. 1).

⁷³ Oznámenie Komisie: Usmernenie o štátnej pomoci v oblasti ochrany životného prostredia a energetiky na roky 2014 – 2020 (Ú. v. EÚ C 200, 28.6.2014, s. 1 – 55).

⁷⁴ Nariadenie Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy.

⁷⁵ Oznámenie Komisie: Usmernenia k niektorým opatreniam štátnej pomoci v súvislosti so systémom obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov po roku 2021 [SEC(2020) 320 final, SWD(2020) 190 final, SWD(2020) 191 final, SWD(2020) 192 final, SWD(2020) 193 final, SWD(2020) 194 final, SWD(2020) 195 final z 21. septembra 2020].

⁷⁶ Vyhlásenie Komisie s výzvou na predloženie pripomienok k revízii usmernení o štátnej pomoci v oblasti ochrany životného prostredia a energetiky, 12. novembra 2020.

⁷⁷ Oznámenie Komisie: Kritériá pre analýzu zlučiteľnosti štátnej pomoci na podporu vykonávania dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu s vnútorným trhom (Ú. v. EÚ C 188, 20.6.2014, s. 4 – 12).

3.3.3. Konzultácie so zainteresovanými stranami o usmerneniach o štátnej pomoci na zavádzanie širokopásmových sietí

Komisia v septembri 2020 začala verejnú konzultáciu, v rámci ktorej vyzvala členské štáty a ďalšie zainteresované strany, aby poskytli svoje stanoviská a pripomienky k existujúcim pravidlám EÚ v oblasti štátnej pomoci, pokiaľ ide o verejnú podporu zavádzania širokopásmových sietí⁷⁸. *Usmernenia o štátnej pomoci na zavádzanie širokopásmových sietí z roku 2013* umožňujú členským štátom poskytovať za určitých podmienok podporu na zavádzanie širokopásmových sietí⁷⁹. Verejná konzultácia je súčasťou celkového hodnotenia, ktorého cieľom je posúdiť, či usmernenia stále plnia svoj účel, alebo či ich treba aktualizovať so zreteľom na najnovší technologický vývoj a vývoj na trhu.

3.3.4. Pokračovanie hodnotenia balíka služieb všeobecného hospodárskeho záujmu

V roku 2020 Komisia pokračovala v hodnotení balíka *služieb všeobecného hospodárskeho záujmu* prijatého v roku 2012. Hodnotenie, ktoré sa začalo v roku 2019, sa týka oznámenia o službách všeobecného hospodárskeho záujmu, rozhodnutia o službách všeobecného hospodárskeho záujmu, rámca služieb všeobecného hospodárskeho záujmu a nariadenia o pomoci *de minimis* na poskytovanie služieb všeobecného hospodárskeho záujmu⁸⁰, pokiaľ sa vzťahujú na služby zdravotnej starostlivosti a sociálne služby (s výnimkou hodnotenia nariadenia o pomoci *de minimis* na poskytovanie služieb všeobecného hospodárskeho záujmu, ktoré sa týkajú širšieho okruhu sektorov). Celkovým cieľom tohto balíka je podporiť členské štáty pri financovaní služieb všeobecného hospodárskeho záujmu, ktoré majú kľúčový význam pre občanov a spoločnosť ako celok, a pritom zachovať kľúčové aspekty kontroly štátnej pomoci. Cieľom hodnotenia je overiť, či sú pravidlá služieb všeobecného hospodárskeho záujmu uplatňované na služby zdravotnej starostlivosti a sociálne služby stále primerané a naďalej poskytujú pridanú hodnotu EÚ. Výsledky hodnotenia budú zverejnené v roku 2021.

3.3.5. Preskúvanie pravidiel štátnej pomoci v odvetví poľnohospodárstva a rybnárstva

Komisia v roku 2020 pokračovala v preskúvaní pravidiel štátnej pomoci v odvetví poľnohospodárstva a rybnárstva. Súčasťou preskúmania bolo nariadenie o skupinových výnimkách v poľnohospodárstve⁸¹, usmernenia o štátnej pomoci v odvetviach

⁷⁸ Verejná konzultácia: Hodnotenie pravidiel štátnej pomoci na zavádzanie širokopásmovej infraštruktúry. Pozri:

https://ec.europa.eu/competition/consultations/2020_broadband/index_en.html.

⁷⁹ Oznámenie Komisie: Usmernenia EÚ pre uplatňovanie pravidiel štátnej pomoci v súvislosti s rýchlym zavádzaním širokopásmových sietí (Ú. v. EÚ C 25, 26.1.2013, s. 1 – 25).

⁸⁰ Hodnotenie pravidiel štátnej pomoci týkajúcich sa služieb zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb všeobecného hospodárskeho záujmu a nariadenia o pomoci *de minimis* na poskytovanie služieb všeobecného hospodárskeho záujmu. Pozri:

https://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/evaluation_sgei_en.html.

⁸¹ Nariadenie Komisie (EÚ) č. 702/2014 z 25. júna 2014, ktorým sa určité kategórie pomoci v odvetví poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a vo vidieckych oblastiach vyhlasujú za zlučiteľné s vnútorným trhom pri uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Ú. v. EÚ L 193, 1.7.2014, s. 1).

poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a vo vidieckych oblastiach⁸², nariadenie o skupinových výnimkách pre odvetvie rybníctva⁸³, nariadenie o pomoci *de minimis* v sektore rybolovu a akvakultúry⁸⁴ a usmernenia o štátnej pomoci pre odvetvie rybolovu a akvakultúry⁸⁵. Platnosť týchto nástrojov bola v roku 2020 predĺžená, uplynie na konci roka 2022 a nástroje sú v súčasnosti predmetom hodnotenia. Tieto hodnotenia by sa mali dokončiť v roku 2021 a nadviazať na ne by mali posúdenia vplyvu, a to v súlade s požiadavkami lepšej právnej regulácie. Komisia svoje preskúmanie vykonáva s cieľom určiť nový súbor pravidiel štátnej pomoci v odvetví poľnohospodárstva a rybníctva, ktoré by sa mali začať uplatňovať v roku 2023.

4. Prínos politiky EÚ v oblasti hospodárskej súťaže k digitálnej transformácii a posilneniu jednotného trhu

Predseda Komisie von der Leyenová prostredníctvom hlavného cieľa iniciatívy nazvanej *Európa pripravená na digitálny vek* určila digitálnu oblasť ako jednu zo svojich najvyšších priorít pre mandát Komisie. Firmy na konkurenčných trhoch musia v záujme svojej prosperity inovovať a zvyšovať svoju efektivitu. To sa týka predovšetkým rýchlo napredujúcich digitálnych trhov orientovaných na inovácie. Účinné presadzovanie pravidiel EÚ v oblasti hospodárskej súťaže a jej regulačných reforiem má rozhodujúci význam v rámci digitálnej transformácie hospodárstva EÚ a prispieva k odolnej obnove v EÚ. Presadzovaním pravidiel EÚ v oblasti hospodárskej súťaže Komisia pokračuje v odstraňovaní zostávajúcich prekážok jednotného trhu.

4.1. Presadzovanie antitrustových pravidiel prispelo k digitálnej transformácii a posilneniu jednotného trhu

V rámci trhu systémov integrovaných na čipe Komisia uložila predbežné opatrenia spoločnosti *Broadcom*⁸⁶, najväčšiemu dodávateľovi čipových súprav používaných v televíznych settopboxoch a modemoch, za to, že podľa predbežného stanoviska Komisie zneužívala svoje dominantné postavenie na trhu systémov integrovaných na čipe, ktoré sa používajú i) v televíznych settopboxoch, ii) v optických modemoch a iii) v modemoch xDSL, tým, že uzatvorila dohody s výrobcami televíznych settopboxov a modemov, ktoré obsahovali ustanovenia o výhradnom odbere. V októbri 2020 sa Komisia rozhodla stanoviť niekoľko

⁸² Oznámenie Komisie: Usmernenia Európskej únie o štátnej pomoci v odvetviach poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a vo vidieckych oblastiach na roky 2014 až 2020 (Ú. v. EÚ C 204, 1.7.2014, s. 1).

⁸³ Nariadenie Komisie (EÚ) č. 1388/2014 zo 16. decembra 2014, o vyhlásení určitých kategórií pomoci poskytovanej podnikom pôsobiacim vo výrobe, spracovaní a odbyte produktov rybolovu a akvakultúry za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Ú. v. EÚ L 369, 24.12.2014, s. 37).

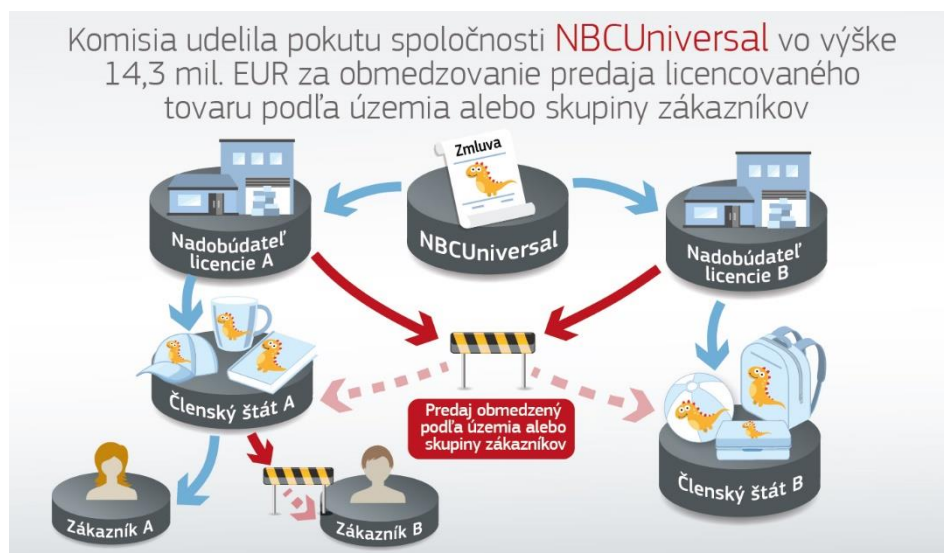
⁸⁴ Nariadenie Komisie (EÚ) č. 717/2014 z 27. júna 2014 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc *de minimis* v sektore rybolovu a akvakultúry (Ú. v. EÚ L 190, 28.6.2014, s. 45).

⁸⁵ Oznámenie Komisie: Usmernenia k preskúmaniu štátnej pomoci pre odvetvie rybolovu a akvakultúry (Ú. v. EÚ C 217, 2.7.2015, s. 1).

⁸⁶ Vec AT.40608 Broadcom, rozhodnutie Komisie zo 16. októbra 2019. Pozri: https://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/dec_docs/40608/40608_2791_11.pdf.

záväzkov, ktoré navrhla spoločnosť Broadcom, ako právne záväzné⁸⁷. Spoločnosť Broadcom sa zaviazala, že pozastaví existujúce ustanovenia o výhradnom alebo takmer výhradnom odbere a ustanovenia o prenesení trhovej sily, ktoré sú uvedené v dohodách s výrobcami pôvodného zariadenia a ktoré sa týkajú systémov integrovaných na čipe používaných v televíznych settopboxoch a internetových modemoch. Spoločnosť Broadcom súhlasila, že v budúcnosti neuzavrie podobné dohody.

Komisia v januári 2020 uzavrela konečné vyšetrowanie v súvislosti s predajom licencovaného tovaru. Komisia niekoľkým spoločnostiam, ktoré sú súčasťou Comcast Corporation vrátane *NBCUniversal*, uložila pokutu vo výške 14,3 milióna EUR za porušenie antitrustových pravidiel EÚ⁸⁸. Spoločnosť *NBCUniversal* do licenčných zmlúv na filmový merchandising vložila doložky zakazujúce nadobúdateľom licencie online predaj, predaj mimo konkrétnych území alebo iným než určeným zákazníkom. Tieto doložky rozdelili jednotný trh, čím poškodili spotrebiteľov.

V rámci sektora hotelových ubytovacích služieb dostala španielska hotelierska skupina *Meliá* vo februári 2020 pokutu vo výške 6,7 milióna EUR za to, že do svojich dohôd s cestovnými kanceláriami vložila doložky, podľa ktorých boli tieto zmluvy platné len v prípade rezervácií od spotrebiteľov s pobytom v konkrétnych krajinách⁸⁹. Komisia zistila, že výsledkom bolo rozdelenie jednotného trhu na základe obmedzenia možnosti cestovných kancelárií voľne predávať hotelové ubytovanie vo všetkých krajinách EHP a reagovať na priame požiadavky spotrebiteľov s bydliskom mimo stanovených krajín.

⁸⁷ Vec AT.40608 *Broadcom* – Commitments under Article 9 of Regulation 1/2003 [*Broadcom* – Závazky podľa článku 9 nariadenia (ES) č. 1/2003], 7. októbra 2020. Pozri: https://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/dec_docs/40608/40608_2794_3.pdf.

⁸⁸ Vec AT.40433 *Film merchandise* (Filmový merchandising), rozhodnutie Komisie z 30. januára 2020. Pozri: https://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/dec_docs/40433/40433_734_3.pdf.

⁸⁹ Vec AT.40528 *Meliá* (Holiday Pricing) [*Meliá* (hotelové ceny)], rozhodnutie Komisie z 21. februára 2020. Pozri: https://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/dec_docs/40528/40528_418_3.pdf.

V roku 2020 Komisia dosiahla pokrok vo vyšetrovaniach v prebiehajúcich konaniach a začala niekoľko rozsiahlych antitrustových vyšetrovaní v digitálnej oblasti.

V novembri 2020 Komisia vydala oznámenie námietok určené spoločnosti *Amazon*, v ktorom predbežne zistila, že spoločnosť *Amazon* zneužívala svoje dominantné postavenie na trhu, čím porušila antitrustové pravidlá EÚ⁹⁰. Spoločnosť *Amazon* pôsobí ako maloobchodný predajca na vlastnej trhovej platforme a zároveň umožňuje tretím stranám predávať prostredníctvom tej istej platformy. Spoločnosť má prístup k dôležitým neverejným údajom týchto tretích strán. *Amazon* tieto údaje vkladá do svojich maloobchodných algoritmov a používa ich na prispôsobenie svojich vlastných maloobchodných ponúk na úkor ostatných predajcov na tejto trhovej platforme. Toto správanie podľa predbežného stanoviska Komisie umožňuje spoločnosti *Amazon* využívať svoje dominantné postavenie na trhu na poskytovanie služieb trhovej platformy vo Francúzsku a v Nemecku.

Takisto v novembri 2020 Komisia začala druhé formálne antitrustové vyšetrovanie obchodných postupov spoločnosti *Amazon*⁹¹. Vyšetrovanie sa týka možného sebauprednostňovania a diskriminačných postupov na trhovej platforme spravovanej spoločnosťou *Amazon*. Komisia má podozrenie, že by spoločnosť *Amazon* mohla v rámci svojej trhovej platformy uprednostňovať vlastné maloobchodné ponuky, ako aj ponuky predajcov, ktorí využívajú logistické a doručovacie služby spoločnosti *Amazon* (tzv. predajcovia v programe Zasielanie *Amazonom*). Komisia konkrétne vyšetruje kritériá, ktoré spoločnosť *Amazon* stanovila na výber úspešného predajcu, ktorý získa právo použiť rámček „Buy box“ na jej trhovej platforme. Komisia takisto skúma kritériá výberu, ktoré predajcom umožňujú ponúkať výrobky zákazníkom, ktorí využívajú služby *Amazon Prime*, vernostný program spoločnosti. Aj tieto kritériá môžu viesť k uprednostňovaniu maloobchodných služieb spoločnosti *Amazon* alebo predajcov v programe Zasielanie *Amazonom*. Ak chcú predajcovia dosiahnuť odbyť prostredníctvom trhovej platformy *Amazon*, je pre nich zásadné vyhrať pozíciu v rámci „Buy box“ a osloviť zákazníkov v programe *Amazon Prime*.

V júni 2020 Komisia začala štyri formálne vyšetrovania proti spoločnosti *Apple*. Komisia vyšetruje, či zmluvné podmienky spoločnosti *Apple*, jej podmienky a ďalšie opatrenia na zaradenie aplikácie *Apple Pay* do aplikácií obchodníkov a webových sídel na telefónoch *iPhone* a tabletových počítačoch *iPad* predstavujú porušenie antitrustových pravidiel EÚ. Komisia takisto vyšetruje postup spoločnosti *Apple*, ktorým obmedzuje prístup k funkcii komunikácie na krátku vzdialenosť (NFC) na telefónoch *iPhone* na platby v obchodoch, a údajné zamietnutia prístupu k aplikácii *Apple Pay*⁹².

⁹⁰ Antitrustové pravidlá: Komisia poslala oznámenie námietok spoločnosti *Amazon* v súvislosti s používaním neverejných údajov nezávislých predajcov a otvorila druhé prešetrovanie obchodných postupov spoločnosti v oblasti elektronického obchodu, tlačová správa Komisie z 10. novembra 2020. Pozri:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_2077.

⁹¹ Vec AT.40703 *Amazon – Buy Box*, rozhodnutie Komisie z 10. novembra 2020. Pozri:

https://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/dec_docs/40703/40703_67_4.pdf.

⁹² Antitrustové pravidlá: Komisia začala vyšetrovanie postupov spoločnosti *Apple* v súvislosti s aplikáciou *Apple Pay*, tlačová správa Komisie zo 16. júna 2020. Pozri:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_1075.

Okrem toho prebiehajú dve vyšetrovania na základe samostatných sťažností spoločnosti Spotify a distribútora elektronických kníh/audiokníh týkajúcich sa vplyvu pravidiel služby App Store na hospodársku súťaž v oblasti digitálneho prenosu hudby a elektronických kníh/audiokníh. V týchto vyšetrovaniach Komisia skúma, či pravidlá spoločnosti Apple pre vývojárov aplikácií týkajúce sa distribúcie aplikácií prostredníctvom služby App Store predstavujú porušenie pravidiel EÚ v oblasti hospodárskej súťaže⁹³. Vyšetovania sa týkajú najmä povinného používania chráneného systému spoločnosti Apple pre nákupy v rámci aplikácie (v rámci ktorého spoločnosť Apple strháva vývojárom aplikácií províziu vo výške 30 % z ceny predplatného) a obmedzení možnosti vývojárov informovať používateľov telefónov iPhone a tabletových počítačov iPad o alternatívnych a lacnejších možnostiach nákupu mimo aplikácií. Predmetné správanie môže takisto pripraviť vývojárov konkurenčných aplikácií o dôležité údaje o zákazníkoch, kým spoločnosť Apple môže na jeho základe získavať cenné údaje o aktivitách a ponukách svojich konkurentov.

Komisia v záujme dôkladnejšieho porozumenia otázkam hospodárskej súťaže, trhovej dynamike a výzvam v podnikaní v odvetví internetu vecí zameranom na spotrebiteľov začala v júli 2020⁹⁴ odvetvový prieskum týkajúci sa internetu vecí. Komisia preskúma správanie, ktoré by mohlo viesť k obmedzeniu alebo narušeniu hospodárskej súťaže a ktoré by si mohlo vyžadovať včasnú intervenciu. Záverečná správa bude vydaná v roku 2022.

V júli 2020 Komisia uložila pokutu trom dodávateľom energie (*Orbia*, *Clariant* a *Celanese*) v celkovej výške 260 miliónov EUR za uzavretie tajných dohôd s cieľom nákupu etylénu za čo najnižšie ceny na úkor predajcov etylénu⁹⁵. Etylén je horľavá chemická látka, ktorá sa primárne používa na výrobu polyetylénu, v súčasnosti najčastejšie používaného plastu. Všetky spoločnosti uznali svoju účasť, pomáhali Komisii pri jej vyšetrovaní a súhlasili s urovnaním vecí. Štvrtému účastníkovi kartelu, spoločnosti Westlake, nebola pokuta uložená, pretože Komisii odhalil existenciu kartelu.

Komisia v septembri 2020 ukončila ďalšie dve vyšetrovania kartelov týkajúcich sa automobilových súčiastok.⁹⁶ Uložila pokutu výrobcom *Brose* a *Kiekert* v celkovej výške 18 miliónov EUR. Spoločnosti *Magna* a *Brose* sa zapojili do dvojstranného kartelu týkajúceho sa modulov dverí a regulátorov okien⁹⁷, kým spoločnosti *Magna* a *Kiekert* uzatvorili tajnú dohodu v súvislosti so zámkami a západkami. V oboch karteloch

⁹³ Antitrustové pravidlá: Komisia začala vyšetrovania pravidiel služby App Store spoločnosti Apple, tlačová správa Komisie zo 16. júna 2020. Pozri: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_1073.

⁹⁴ Rozhodnutie Komisie zo 16. júla 2020, ktorým sa začína prieskum odvetvia spotrebného tovaru a služieb súvisiacich s internetom vecí podľa článku 17 nariadenia Rady (ES) č. 1/2003 [COM(2020) 4754 final]. Pozri: https://ec.europa.eu/competition/antitrust/IoT_decision_initiating_inquiry_en.pdf.

⁹⁵ Vec AT.40410 Ethylene (Etylén), rozhodnutie Komisie zo 14. júla 2020. Pozri: https://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/dec_docs/40410/40410_1654_6.pdf.

⁹⁶ V posledných rokoch Komisia udelila pokutu dodávateľom automobilových ložísk, káblových zväzkov v automobiloch, pružnej peny používanej v automobilových sedadlách, nezávislých vykurovacích telies v osobných a nákladných automobiloch, alternátorov a spúšťačov, klimatizačných systémov a systémov na chladenie motorov, osvetľovacích systémov, systémov bezpečnosti cestujúcich, zapalovacích sviečok, brzdových systémov, bezpečnostných pásov, airbagov a volantov.

⁹⁷ Vec AT.40299 Closure Systems (Uzatváracie systémy), rozhodnutie Komisie z 29. septembra 2020, verzia na uverejnenie ešte nie je k dispozícii.

spoločnosti stanovovali pevné ceny a vymieňali si citlivé obchodné informácie. Spoločnosti Magna nebola pokuta uložená, pretože Komisii odhalila existenciu obidvoch kartelov.

Dohoda medzi spoločnosťami Teva a Cephalon o platbách za oddialenie vstupu na trh

V novembri 2020 Komisia uložila pokutu⁹⁸ farmaceutickým spoločnostiam Teva a Cephalon vo výške 60,5 milióna EUR za dohodu o oddialení vstupu na trh lacnejšej generickej verzie lieku modafinil spoločnosti Cephalon určeného na liečbu porúch spánku o niekoľko rokov po uplynutí platnosti hlavných patentov spoločnosti Cephalon. Dohoda bola uzatvorená dlho pred nadobudnutím spoločnosti Cephalon spoločnosťou Teva. Dohodou boli porušené antitrustové pravidlá EÚ a bola ňou spôsobená značná škoda pacientom a systémom zdravotnej starostlivosti v EÚ v dôsledku umelého udržiavania vysokých cien lieku modafinil.

Rozhodnutie sa týka dohody o urovaní patentového sporu, na základe ktorej spoločnosť Cephalon zaviazala spoločnosť Teva, aby na trh neuviedla generickú verziu lieku modafinil, a to výmenou za balík obchodných transakcií, ktoré boli pre spoločnosť Teva výhodné, a za určité peňažné protiplnenie. Spoločnosť Teva mala vlastné patenty týkajúce sa procesu výroby lieku modafinil a bola pripravená vstúpiť na trh so svojou generickou verziou lieku modafinil, ktorý už začala predávať v Spojenom kráľovstve. Potom sa dohodla so spoločnosťou Cephalon, že liek stiahne z trhu a nenapadne patenty spoločnosti Cephalon. Vyšetrovaním Komisie sa zistilo, že niekoľko rokov mala táto dohoda o platbách za oddialenie vstupu na trh za cieľ a za následok odstránenie spoločnosti Teva ako konkurenta a umožnenie spoločnosti Cephalon pokračovať v účtovaní vysokých cien aj dávno po uplynutí platnosti hlavných patentov na liek modafinil.

4.2. Kontrola fúzií prispela k digitálnej transformácii a viedla k posilneniu jednotného trhu

V máji 2020 Všeobecný súd zrušil rozhodnutie Komisie z roku 2016, ktorým sa zakázala fúzia medzi spoločnosťami *Hutchinson 3G* a *Telefonica UK*⁹⁹. Komisia zistila, že fúzia, pri ktorej by došlo k zníženiu počtu operátorov zo štyroch na troch by viedla k zvýšeniu cien a obmedzeniu výberu pre spotrebiteľov na trhu s mobilnými telekomunikačnými službami v Spojenom kráľovstve. Všeobecný súd potvrdil, že Komisia môže zakázať koncentrácie, pri ktorých nedochádza k vzniku ani k posilneniu dominantného postavenia, ale len v prípadoch, ak fúzia môže ovplyvniť hospodársku súťaž v miere porovnateľnej účinku dominantného postavenia. Všeobecný súd zistil, že Komisia nepreukázala, že v dôsledku koncentrácie by

⁹⁸ Pozri: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_2220.

⁹⁹ Rozsudok Všeobecného súdu z 28. mája 2020, CK Telecoms UK Investments Ltd/Európska komisia, vec T-399/16. Pozri: <http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?num=T-399/16>.

došlo k odstráneniu dôležitého konkurenčného obmedzenia, čím by vzniklo značné narušenie efektívnej hospodárskej súťaže. Komisia podala proti rozsudku odvolanie na Súdnom dvore.

V novembri 2020 Komisia pod podmienkou splnenia záväzkov schválila navrhované nadobudnutie spoločnosti *Covage* spoločnosťou *SFR FTTH* pod spoločnou kontrolou spoločností *Altice*, *Allianz* a *Omers*¹⁰⁰. Spoločnosti *SFR FTTH* a *Covage* sú významní prevádzkovatelia optických sietí vo Francúzsku. Spoločnosť *Covage* predáva prístup k optickým sieťam na veľkoobchodnej úrovni, kým spoločnosť *Altice* pôsobí na veľkoobchodnej aj maloobchodnej úrovni. Komisia zistila, že transakcia by zlúčeným spoločnostiam poskytla veľmi silné postavenie na trhu veľkoobchodných služieb FTTO (fibre-to-the-office). V dôsledku toho alternatívni maloobchodní predajcovia majú menej alternatívnych dodávateľov. Keďže by sa spoločnosť *Covage* stala vertikálne integrovanou v rámci maloobchodných činností spoločnosti *SFR*, zlúčený subjekt by mal schopnosť aj motiváciu brániť maloobchodným konkurentom v prístupe ku kapacite optickej siete spoločnosti *Covage* na veľkoobchodnej úrovni. Spoločnosť *SFR* ponúkla odpredaj 95 % podniku spoločnosti *Covage* zaoberajúceho sa službami FTTO a ponúkla, že uzatvorí prechodné dohody o službách, ktoré umožnia úplnú nezávislosť odpredaného podniku.

Komisia v decembri 2020 podmienne schválila nadobudnutie spoločnosti *Fitbit* spoločnosťou *Google*¹⁰¹. *Fitbit* navrhuje, vyrába a distribuuje inteligentné hodinky a športové náramky. Komisia sa obávala, že spoločnosť *Google* by mohla použiť databázy spoločnosti *Fitbit* na zvýšenie už aj tak obrovského množstva údajov, ktorými *Google* disponuje, s cieľom prispôbiť reklamy jednotlivým používateľom. Spoločnosť *Google* by takisto bola schopná obmedziť prístup konkurentov k webovému aplikačnému programovaciemu rozhraniu (API) spoločnosti *Fitbit* a znevýhodniť konkurenčných výrobcov inteligentných náramkov tým, že by zhoršila ich interoperabilitu so smartfónmi s operačným systémom *Android*. V záujme schválenia sa spoločnosť *Google* zaviazala, že nebude používať údaje spoločnosti *Fitbit* na reklamy v rámci služieb *Google* a že takéto údaje bude uchovávať v samostatných dátových silách. Spoločnosť *Google* sa okrem toho zaviazala, že bude naďalej umožňovať príslušným tretím stranám prístup k údajom o zdraví a kondícii používateľov pre ich softvérové aplikácie prostredníctvom webového rozhrania API spoločnosti *Fitbit*, a to bez poplatkov a pod podmienkou súhlasu používateľa. Spoločnosť sa takisto zaviazala, že bude naďalej umožňovať interoperabilitu konkurenčných inteligentných náramkov so smartfónmi s operačným systémom *Android*. A napokon, medzi záväzky patrí mechanizmus na zrýchlené urovnávanie sporov, na ktorý sa môžu odvolávať tretie strany.

Pokiaľ ide o dodávky motorových palív a súvisiacich produktov, Európska komisia v júli 2020 podmienne schválila nadobudnutie spoločnosti *Grupa Lotos* spoločnosťou *PKN Orlen*, čo sú dve veľké poľské integrované ropné a plynárenské spoločnosti¹⁰². Komisia vyjadrila obavy, že by transakcia v podobe, v akej bola pôvodne oznámená, poškodila

¹⁰⁰ Vec M.9728 *Altice/Omers/Allianz/Covage*, rozhodnutie Komisie z 27. novembra 2020. Pozri: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=2_M_9728.

¹⁰¹ Vec M.9660 *Google/Fitbit*, rozhodnutie Komisie zo 17. decembra 2020. Pozri: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=2_M_9660.

¹⁰² Vec M.9014 *PKN Orlen/Grupa Lotos*, rozhodnutie Komisie zo 14. júla 2020. Pozri: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=2_M_9014.

hospodársku súťaž s motorovými palivami v Poľsku, leteckým palivom v Poľsku a Českej republike a so súvisiacimi produktmi, ako sú rôzne druhy asfaltu v Poľsku. Spoločnosť PKN Orlen ponúkla balík odpredajov a iné záväzky. Súčasťou balíka bol odpredaj podielu v rafinérii, skladoch, maloobchodných čerpacích staniciach a zariadeniach na výrobu asfaltu. Komisia dospela k záveru, že tieto nápravné opatrenia umožnia konkurentom účinne konkurovať zlúčenému subjektu.

V sektore železničnej dopravy Komisia v júli 2020 podmiennečne schválila nadobudnutie spoločnosti *Bombardier Transportation* spoločnosťou *Alstom*¹⁰³. Spoločnosti Alstom a Bombardier sú svetovými lídrami v železničnej doprave a súťažia v oblasti výroby a dodávok vysokorýchlostných vlakov (tzv. vysokorýchlostných železničných koľajových vozidiel) a riešení železničnej signalizácie. Komisia dospela k záveru, že transakcia vyvolá závažné obavy z narušenia hospodárskej súťaže. Spoločnosť Alstom by získala nespochybniteľné vedúce postavenie na trhu s vysokorýchlostnými železničnými koľajovými vozidlami a konvenčnými železničnými koľajovými vozidlami, ako aj so signalizáciou na hlavných tratiach. Komisia prijala balík komplexných záväzkov, ktorý ponúkli zlučované podniky, spočívajúcich v odčlenení platforiem železničných vozidiel a výrobných zariadení pre vysokorýchlostné železničné koľajové vozidlá a konvenčné železničné koľajové vozidlá. Spoločnosti Alstom a Bombardier takisto ponúkli, že budú konkurentom v sektore signalizácie dodávať staršie palubné systémy, potrebné informácie o technológiách slúžiacich ako rozhranie a podporu pre tieto systémy.

¹⁰³

Vec M.9779 Alstom/Bombardier Transportation, rozhodnutie Komisie z 31. júla 2020. Pozri: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=2_M_9779.

Fúzia spoločností Fiat Chrysler/Peugeot

V automobilovom priemysle Komisia na základe podrobného vyšetrovania a pod istými podmienkami schválila fúziu medzi spoločnosťami Fiat Chrysler Automobiles (FCA) a Peugeot SA (PSA)¹⁰⁴. Transakciou vznikla štvrtá najväčšia skupina výrobcov automobilov na svete s názvom Stellantis. Komisia dospela k záveru, že fúzia by poškodila hospodársku súťaž na trhu s ľahkými úžitkovými vozidlami v niekoľkých členských štátoch. Zlučované podniky sa zaviazali, že rozšíria súčasnú dohodu o spolupráci medzi PSA a spoločnosťou Toyota, pokiaľ ide o ľahké úžitkové vozidlá. Spoločnosť PSA vyrába vozidlá značky Toyota určené na predaj v EÚ. Rozšírením dohody sa zvýši výrobná kapacita pre automobily značky Toyota a znížia sa transferové ceny za vozidlá a súvisiace náhradné diely a príslušenstvo. Tieto opatrenia umožnia spoločnosti Toyota účinne konkurovať spoločnosti Stellantis a expandovať na trhu EÚ s ľahkými úžitkovými vozidlami. Spoločnosti FCA a PSA sa navyše dohodli, že zmenia dohody o opravách a údržbe, ktoré uzatvorili so svojimi sieťami opravovní. Prístup do sietí opravovní bude podporovaný, čím sa konkurentom a novým účastníkom umožní zapojiť sa do súťaže na trhu s ľahkými úžitkovými vozidlami.

4.3. Štátna pomoc uľahčila digitálnu transformáciu a ochránila jednotný trh

Širokopásmová infraštruktúra, ktorá naplňa potreby týkajúce sa veľmi vysokej digitálnej rýchlosti, kapacít a kvality, je kľúčová na splnenie cieľov EÚ v oblasti pripojiteľnosti do roku 2025 stanovených v digitálnej stratégii¹⁰⁵. Štátna pomoc prispieva k zavádzaniu výkonných širokopásmových sietí v EÚ pri riešení zlyhaní trhu, čiže v situáciách a oblastiach, keď neexistujú stimuly pre obchodné subjekty na poskytovanie dostatočného širokopásmového pokrytia.

V auguste 2020 Komisia schválila systém poukazov vo výške 200 miliónov EUR s cieľom pomôcť rodinám s nízkym príjmom v Taliansku získať prístup k službám vysokorýchlostného širokopásmového pripojenia¹⁰⁶. Schéma štátnej pomoci zmenší digitálnu priepasť v Taliansku a zároveň obmedzí možné narušenia hospodárskej súťaže. Komisia v decembri 2020 takisto schválila systém poukazov vo výške 20 miliónov EUR na pomoc gréckym študentom, aby získali prístup k službám širokopásmového pripojenia a mohli využívať diaľkové online vzdelávanie¹⁰⁷.

Komisia v súlade s pravidlami EÚ v oblasti štátnej pomoci schválila nemeckú schému pomoci na podporu zavádzania širokopásmových sietí s veľmi vysokou kapacitou v Nemecku¹⁰⁸.

¹⁰⁴ Vec M.9730 FCA/PSA, rozhodnutie Komisie z 21. decembra 2020. Pozri:

https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=2_M_9730.

¹⁰⁵ Oznámenie Komisie: Formovanie digitálnej budúcnosti Európy, 19. februára 2020. Pozri:

https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/communication-shaping-europes-digital-future-feb2020_en_4.pdf.

¹⁰⁶ Vec SA.57495 *Italy – Broadband vouchers for certain categories of families* (Taliansko – Poukazy na širokopásmové pripojenie pre určité kategórie rodín) [COM(2020) 5269 final], rozhodnutie Komisie zo 4. augusta 2020. Pozri:

https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202037/286902_2187163_119_2.pdf.

¹⁰⁷ Vec SA.57357 *Greece – Broadband voucher scheme for students* (Grécko – Systém poukazov na širokopásmové pripojenie pre študentov) [COM(2020) 8441 final], rozhodnutie Komisie z 3. decembra 2020. Pozri:

https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/20212/288333_2230042_140_2.pdf.

¹⁰⁸ Vec SA.52732 *Germany – National gigabit scheme* (Nemecko – Národná schéma gigabitovej siete) [COM(2020) 7859 final], rozhodnutie Komisie z 13. novembra 2020. Pozri:

https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202048/288295_2213478_121_2.pdf.

Schéma je zameraná na rozvoj novej infraštruktúry pripojiteľnosti s veľmi vysokou kapacitou financovanej z verejných prostriedkov, ktorá bude domácnostiam, spoločnostiam a verejným inštitúciám v Nemecku poskytovať rýchlejší internet. Nemecko uprednostní domácnosti, ktoré majú prístup k rýchlostiam nižším než 100 Mbit/s, čím prispeje k zmenšeniu digitálnej priepasti medzi vidieckymi a mestskými oblasťami Nemecka. Cieľom Nemecka je prostredníctvom schémy sprístupniť gigabitové siete všetkým občanom do konca roku 2025.

5. Prínos politiky EÚ v oblasti hospodárskej súťaže k zelenej transformácii

EÚ má jasnú ambíciu bojovať proti zmene klímy a zhoršovaniu životného prostredia a presadiť Európsku zelenú dohodu ako európsku stratégiu rastu. Zelené inovácie netvorí iba jadro politických ambícií EÚ, ale odzrkadľujú sa aj v jej regulačných návrhoch a prioritách v oblasti financovania. Politika EÚ v oblasti hospodárskej súťaže má dobré predpoklady na to, aby prispela k dosahovaniu environmentálnych cieľov EÚ a jej cieľov v oblasti klímy vrátane dekarbonizácie hospodárstva a prechodu odvetvia dopravy od znečisťujúcich fosílnych palív k alternatívnym palivám v súlade s politikou Komisie v oblasti mobility.

V tejto súvislosti Komisia v októbri 2020 vydala [výzvu na príspevky do diskusie o vzájomnej súčinnosti pravidiel hospodárskej súťaže a politiky udržateľnosti](#)¹⁰⁹. Komisia vyzvala rozličné zainteresované strany vrátane expertov na hospodársku súťaž, akademickej obce, priemyslu, environmentálnych skupín a spotrebiteľských organizácií, aby poskytli svoje stanoviská a príspevky o súčinnosti antitrustovej politiky, politiky v oblasti fúzií a politiky v oblasti štátnej pomoci s politikami v oblasti životného prostredia a klímy. Príspevky boli použité v rámci [konferencie](#), ktorá sa uskutočnila vo februári 2021. Správa o úvahách vyplývajúcich z konzultácie je naplánovaná na polovicu roka 2021.

5.1. Štátna pomoc uľahčujúca zelenú transformáciu

V oblasti kontroly štátnej pomoci Komisia posúdila a schválila štátne opatrenia na podporu zavádzania obnoviteľných zdrojov energie, na zvýšenie energetickej účinnosti, na prípadnú podporu zavádzania infraštruktúry pre mobilitu s nulovými/nízkymi emisiami, na stimuláciu dopytu po vozidlách s nulovými/nízkymi emisiami pre verejnú a súkromnú dopravu a na zníženie emisií CO₂ a ďalších emisií (vrátane opatrení v oblasti dekarbonizácie) alebo na zlepšenie obehovosti.

V júli 2020 Komisia schválila schému na podporu výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov v Írsku (Renewable Electricity Support Scheme, RESS)¹¹⁰. Schéma RESS pomôže Írsku dosiahnuť jeho vnútroštátny cieľ týkajúci sa prechodu od fosílnych palív a dosiahnuť podiel 70 % elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov v jeho mixe zdrojov elektrickej energie do roku 2030. Komisia zistila, že pomoc je potrebná, má stimulačný účinok a je primeraná a obmedzená na nevyhnutné minimum, keďže výška pomoci sa určí prostredníctvom

¹⁰⁹ Politika hospodárskej súťaže podporujúca zelenú dohodu – Výzva na predkladanie príspevkov, memorandum Komisie z 13. októbra 2020. Pozri:

https://ec.europa.eu/competition/information/green_deal/call_for_contributions_sk.pdf.

¹¹⁰ Vec SA.54683 *Irish RES electricity support* (Podpora výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov v Írsku), rozhodnutie Komisie z 20. júla 2020. Pozri:

https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_54683.

súťažných aukcií. Tento prípad takisto ukazuje, ako podporovať projekty vypracované komunitami vyrábajúcimi energiu z obnoviteľných zdrojov a pre komunity, ktoré zabezpečujú projekty podporované v rámci schémy RESS v súlade s pravidlami štátnej pomoci.

Komisia v máji 2020 dospela k záveru, že kompenzácia vo výške 52,5 milióna EUR, ktorú poskytlo Holandsko za predčasné uzavretie uhoľnej elektrárne Hemweg, bola v súlade s pravidlami EÚ v oblasti štátnej pomoci¹¹¹. Opatrenie prispeje k zníženiu CO₂ bez toho, aby neprimerane narušilo hospodársku súťaž na jednotnom trhu. Komisia dospela k podobnému rozhodnutiu v súvislosti s kompenzáciami za predčasné uzatvorenia uhoľných elektrární v Nemecku¹¹².

V novembri 2020 Komisia schválila rumunskú schému pomoci na podporu budovania a/alebo modernizácie systémov diaľkového vykurovania založených výhradne na obnoviteľných zdrojoch energie¹¹³. Vďaka tomuto opatreniu bude možné prejsť z výroby energie spaľovaním fosílnych palív k výrobe tepla z obnoviteľných zdrojov energie. Pravidlá štátnej pomoci umožňujú členským štátom poskytovať podporu na výrobu tepla prostredníctvom systémov diaľkového vykurovania a na distribúciu takto vyrábaného tepla, a to za určitých podmienok stanovených v usmerneniach Komisie o štátnej pomoci v oblasti ochrany životného prostredia a energetiky. Investičný plán Európskej zelenej dohody, ktorý Komisia uverejnila v januári 2020, umožňuje členským štátom zvýšiť maximálnu výšku podpory na výrobu tepla prostredníctvom systémov diaľkového vykurovania.

V decembri 2020 Komisia schválila holandskú schému pomoci vo výške 30 miliárd EUR na podporu projektov na zníženie emisií skleníkových plynov v Holandsku¹¹⁴. Schéma pomoci [Stimulerend Duurzame Energieproductie (SDE++)] prispeje k splneniu environmentálnych cieľov EÚ bez toho, aby neprimerane narušila hospodársku súťaž. Táto inovačná schéma bude k dispozícii pre projekty založené na rozličných technológiách (elektrická energia, plyn a teplo z obnoviteľných zdrojov, používanie odpadového tepla z priemyselných procesov a tepelné čerpadlá, elektrifikácia priemyselných tepelných procesov a elektrifikácia výroby vodíka a zachytávanie a ukladanie oxidu uhličitého pre priemyselné procesy vrátane výroby vodíka a spaľovania odpadu), ktoré predložia ponuky na podporu na základe počtu ton znížených emisií CO₂ v porovnaní s východiskovou hodnotou.

¹¹¹ Vec SA.54537 *Netherlands – Prohibition of coal for the production of electricity in the Netherlands* (Holandsko – Zákaz používania uhlia na výrobu elektriny v Holandsku), rozhodnutie Komisie z 12. mája 2020. Pozri:

https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202025/284556_2165085_151_2.pdf.

¹¹² Vec SA.58181 *Tender mechanism for the phase-out of hard coal in Germany* (Mechanizmus verejného obstarávania na postupné ukončenie používania čierneho uhlia v Nemecku), rozhodnutie Komisie z 25. novembra 2020. Pozri: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_20_2208.

¹¹³ Vec SA.55433 *Romania – RES District heating projects* (Rumunsko – Projekty diaľkového vykurovania s využitím obnoviteľných zdrojov energie), rozhodnutie Komisie zo 6. novembra 2020. Pozri:

https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/20214/287759_2235900_143_2.pdf.

¹¹⁴ Vec SA.53525 *The Netherlands – SDE++ scheme for greenhouse gas reduction projects, including renewable energy* (Holandsko – Schéma pomoci SDE++ pre projekty znižovania emisií skleníkových plynov vrátane projektov využívajúcich energiu z obnoviteľných zdrojov), rozhodnutie Komisie zo 14. decembra 2020. Pozri:

https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_53525.

Druhý dôležitý projekt spoločného európskeho záujmu týkajúci sa batérií

Počas roka 2020 prebiehali diskusie medzi 12 členskými štátmi a Komisiou v súvislosti s druhým dôležitým projektom spoločného európskeho záujmu týkajúcim sa hodnotového reťazca odvetvia batérií. V decembri 2020 Belgicko, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Chorvátsko, Nemecko, Poľsko, Rakúsko, Slovensko, Španielsko, Švédsko a Taliansko spoločne oznámili druhý dôležitý projekt spoločného európskeho záujmu týkajúci sa batérií pre elektromobilitu a uskladňovanie energie. Projekt s názvom European Battery Innovation (Európska inovácia v oblasti batérií) bude podporovať výskum a inováciu v rámci hodnotového reťazca odvetvia batérií. Na financovanie projektu poskytne dvanásť členských štátov v nadchádzajúcich rokoch prostriedky do výšky 2,9 miliardy EUR. Očakáva sa, že financovaním z verejných zdrojov sa uvoľní ďalších 9 miliárd EUR na súkromné investície. Tento projekt dopĺňa prvý dôležitý projekt spoločného európskeho záujmu týkajúci sa hodnotového reťazca odvetvia batérií, ktorý Komisia schválila v decembri 2019. Je v súlade s politikami Komisie týkajúcimi sa prechodu od používania fosílnych palív škodlivých pre životné prostredie k technológiám alternatívnych palív a s dvojakou transformáciou hospodárstva EÚ v zmysle Európskej zelenej dohody a digitálnej stratégie¹¹⁵. V januári 2021 Komisia prijala rozhodnutie, ktorým tento dôležitý projekt spoločného európskeho záujmu schválila¹¹⁶.

Počas roka 2020 pokračovali rokovania medzi Komisiou, členskými štátmi a priemyslom o možných nových dôležitých projektoch spoločného európskeho záujmu v oblastiach vodíkových technológií, nízkouhlíkových odvetví, mikroelektroniky a batérií.

5.2. Presadzovanie antitrustových pravidiel a kontrola fúzií prispievajú k zelenej transformácii

Presadzovanie antitrustových pravidiel nemusí byť zamerané iba na správanie spoločností, ktorého zámerom by mohlo byť obmedzenie hospodárskej súťaže v oblasti rozvoja čistých technológií, ale aj na zabránenie správaniu zameranému na uzavretie prístupu k základným infraštruktúram alebo k voľnému toku zdrojov, ktoré sú nevyhnutné pre obehové hospodárstvo a ciele Európskej zelenej dohody.

Komisia v roku 2020 pokračovala vo vyšetrovaní spoločností BMW, Daimler a VW (Volkswagen, Audi a Porsche) pre údajné obmedzenie hospodárskej súťaže na trhu s technológiami na znižovanie emisií¹¹⁷.

Presadzovanie antitrustových opatrení môže takisto zohrávať úlohu v rámci podpory cieľa Európskej zelenej dohody týkajúceho sa rozvoja konkurencieschopného a atraktívneho sektora železničnej osobnej dopravy. V tejto súvislosti Komisia pokračovala v prebiehajúcich

¹¹⁵ Oznámenie Komisie: Formovanie digitálnej budúcnosti Európy, 19. februára 2020. Pozri: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/communication-shaping-europes-digital-future-feb2020_en_4.pdf.

¹¹⁶ Štátna pomoc: Komisia schválila podporu z verejných zdrojov dvanástich členských štátov vo výške 2,9 miliardy EUR na druhý celoeurópsky projekt výskumu a inovácie týkajúci sa celého hodnotového reťazca batérií, tlačová správa Komisie z 26. januára 2021. Pozri: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sk/IP_21_226. Verzia rozhodnutia, ktorá nemá dôverný charakter, bude dostupná v registri štátnej pomoci na webovom sídle venovanom hospodárskej súťaži pod číslami vecí SA.55855 (Rakúsko), SA.55840 (Belgicko), SA.55844 (Chorvátsko), SA.55846 (Fínsko), SA.55858 (Francúzsko), SA.55831 (Nemecko), SA.56665 (Grécko), SA.55813 (Taliansko), SA.55859 (Poľsko), SA.55819 (Slovensko), SA.55896 (Španielsko) a SA.55854 (Švédsko). Pozri: https://ec.europa.eu/competition/state_aid/register/.

¹¹⁷ Vec AT.40178 *Car emissions* (Automobilové emisie), oznámenie námietok Komisie z 5. apríla 2019. Pozri: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_19_2008.

vyšetrovaniach¹¹⁸. V prípade českých železníc je etablovaný prevádzkovateľ železníc České dráhy (ČD) podozrivý z predátorskej cenotvorby v rámci železničnej osobnej dopravy na trati Praha – Ostrava, opore českej železničnej siete. V októbri 2020 Komisia zaslala spoločnosti České dráhy oznámenie námietok¹¹⁹.

6. Hospodárstvo, ktoré pracuje v prospech ľudí – príspevok politiky EÚ v oblasti hospodárskej súťaže k hlbšej a spravodlivejšej hospodárskej a menovej únii

Sociálne trhové hospodárstvo je základom, na ktorom je postavená EÚ, a politika EÚ v oblasti hospodárskej súťaže je jeho oporou. Jednotlivci a podniky prosperujú vtedy, keď hospodárstvo pracuje v ich prospech. V roku 2020 Komisia podporila svoj hlavný cieľ tým, že podporila digitálny diskurz podporujúci hospodársku súťaž a rovnaké podmienky v rámci opatrení zameraných na vykonávanie balíka na podporu obnovy v kontexte európskeho semestra, únie kapitálových trhov, bankovej únie a účinného zdaňovania¹²⁰.

6.1. Zabezpečenie udržateľnosti v bankovom sektore

V roku 2020 nepribudli žiadne nové individuálne prípady poskytnutia štátnej pomoci finančným inštitúciám. Komisia však schválila predĺženie už existujúcich schém, v rámci ktorých môžu členské štáty pomáhať, ak by to v konkrétnom prípade bolo potrebné, pri riadnom odchode veľmi malých finančných inštitúcií alebo úverových družstiev v ťažkostiach z trhu. Komisia schválila takéto schémy pomoci v Poľsku, Taliansku a Írsku¹²¹. Komisia

¹¹⁸ Komisia bude pokračovať v antitrustových vyšetrovaniach vrátane prípadu údajnej predátorskej cenotvorby v rámci železničnej osobnej dopravy na trati Praha – Ostrava, ktorá je oporou českej železničnej siete.

¹¹⁹ Vec AT.40156 *Czech Rail* (České dráhy). Komisia zaslala spoločnosti České dráhy oznámenie námietok v súvislosti s údajnou predátorskou cenotvorbou. Pozri: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_2017.

¹²⁰ Oznámenie Komisie: Akčný plán na boj proti daňovým podvodom a na zjednodušenie zdaňovania (2. štvrťrok 2020) uvedený v upravenom pracovnom programe Komisie na rok 2020 [COM(2020) 440 final], prílohy 1 a 2, 27. mája 2020.

¹²¹ Vec SA.58389 *Fifth prolongation of the resolution scheme for cooperative banks and small commercial banks* (Piate predĺženie programu riešenia krízových situácií v prípade družstevných bánk a malých komerčných bánk), rozhodnutie Komisie z 29. októbra 2020, pozri:

https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_58389;

vec SA.56635 *Tenth prolongation of the Credit Unions Orderly Liquidation Scheme* (Desiate predĺženie režimu riadneho ukončenia činnosti úverových družstiev), rozhodnutie Komisie z 8. júna 2020, pozri: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_56635;

vec SA.57053 *11th prolongation of the Credit Union restructuring and stabilisation scheme* (Jedenáste predĺženie schémy na reštrukturalizáciu a stabilizáciu úverových družstiev), rozhodnutie Komisie z 8. mája 2020, pozri:

https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_57053;

vec SA.58819 *12th prolongation of Credit Union restructuring and stabilisation scheme* (Dvanáste predĺženie schémy na reštrukturalizáciu a stabilizáciu úverových družstiev), rozhodnutie Komisie z 30. októbra 2020, pozri:

https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_58819;

vec SA.57378 *16th prolongation of the Credit Union Resolution Scheme 2020-2021* (Šestnáste predĺženie programu riešenia krízových situácií úverových družstiev na roky 2020 – 2021), rozhodnutie Komisie z 12. júna 2020, pozri:

https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_57378;

vec SA.57516 *Italian orderly liquidation scheme for small banks* (Taliansky režim riadneho ukončenia činnosti pre malé banky), pozri:

takisto schválila grécke a talianske schémy na podporu likvidity pre životaschopné banky s dočasnými problémami s likviditou, ak je to v konkrétnom prípade potrebné¹²².

Členské štáty naďalej podporovali vytváranie alebo rozširovanie rozvojových bánk. Z hľadiska štátnej pomoci môžu byť rozvojové banky financované z verejných zdrojov aktívne v rámci riadne vymedzených právomocí, ktorými sa riešia zlyhania trhu, a za predpokladu, že nevytláčajú komerčné finančné inštitúcie. V roku 2020 Komisia schválila financovanie pre spoločnosť Invest International, novú finančnú inštitúciu pre rozvoj v Holandsku¹²³. Komisia takisto povolila financovanie pre zriadenie Škótskej národnej investičnej banky (Scottish National Investment Bank)¹²⁴. A napokon, Komisia schválila zriadenie novej národnej rozvojovej banky v Portugalsku, banky Banco Português de Fomento¹²⁵. Počas roka 2020 sa naďalej uplatňovali schémy bez štátnej pomoci v Taliansku (GACS) a Grécku (Hercules), ktoré boli zavedené na riešenie pretrvávajúcich problémov súvisiacich s vysokou úrovňou nesplácaných úverov. Tieto schémy predstavujú úspešné príklady toho, ako môžu členské štáty pomáhať bankám vyčistiť ich súvahy bez poskytnutia pomoci alebo bez narušenia hospodárskej súťaže.

6.2. Konanie proti selektívnym daňovým zvýhodneniam

Boj proti daňovým únikom a vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam sa v programe Komisie nachádza na popredných miestach. V roku 2020 Komisia pokračovala vo vyšetrovaní údajnej štátnej pomoci udelenej Holandskom spoločnostiam Inter IKEA, Starbucks a Nike; údajnej pomoci poskytnutej Luxemburskom spoločnosti Huhtamäki; a údajnej pomoci poskytnutej Belgickom 39 príjemcom individuálnej pomoci belgického systému oslobodenia nadmerného zisku od dane.

V júli 2020 Všeobecný súd zrušil rozhodnutie Komisie z roku 2016, v ktorom Komisia dospela k záveru, že dve írské daňové stanoviská v prospech spoločnosti *Apple* predstavovali nezlučiteľnú štátnu pomoc. Všeobecný súd tvrdil, že Komisia z právneho hľadiska dostatočne nepreukázala, že spoločnosť *Apple* získala selektívnu hospodársku výhodu¹²⁶. Všeobecný súd

-
- ¹²² https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/index.cfm?fuseaction=dsp_result&policy_area_id=3.
Vec SA.57262 *Prolongation of the Greek State Guarantee Scheme for banks 01.06.2020-30.11.2020* (Art. 2 of Law 3723/2008) [Predĺženie gréckeho programu štátnych záruk pre banky 1. 6. 2020 – 30. 11. 2020 (článok 2 zákona č. 3723/2008)], rozhodnutie Komisie zo 16. júna 2020, pozri: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_57262;
vec SA.57515 *COVID-19 – Italian bank liquidity support scheme* (COVID-19 – Taliansky systém podpory likvidity bánk), rozhodnutie Komisie z 10. novembra 2020, pozri: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_57515.
- ¹²³ Vec SA.55465 *Invest International*, rozhodnutie Komisie z 29. mája 2020. Pozri: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_55465.
- ¹²⁴ Vec SA.54780 *Scottish National Investment Bank* (Škótska národná investičná banka), rozhodnutie Komisie z 5. novembra 2020. Pozri: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_54780.
- ¹²⁵ Vec SA.55719 *Banco Português de Fomento*, rozhodnutie Komisie zo 4. augusta 2020. Pozri: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_55719.
- ¹²⁶ Rozsudky Všeobecného súdu z 15. júla 2020, veci T- 778/16 a T- 892/16. Štátna pomoc – Pomoc poskytnutá Írskom – Rozhodnutie, ktorým sa pomoc vyhlasuje za nezlučiteľnú s vnútorným trhom a protiprávnu a nariaďuje sa jej vymáhanie – Závazné daňové stanoviská (tax rulings) – Selektívne daňové výhody – Princíp nezávislého vzťahu. Pozri: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=228621&doclang=sk>.

sa domnieval, že Komisia nedokázala, že sporné daňové stanoviská boli výsledkom diskrečnej právomoci írskych daňových orgánov. Všeobecný súd sa navyše domnieval, že Komisii sa nepodarilo preukázať metodické chyby v sporných daňových stanoviskách, ktoré by viedli k zníženiu zdaniteľných ziskov spoločnosti Apple v Írsku. Komisia podala proti rozsudku odvolanie na Súdnom dvore¹²⁷.

7. Spájanie síl na podporu európskej a globálnej kultúry hospodárskej súťaže

7.1. Spolupráca s vnútroštátnymi orgánmi na ochranu hospodárskej súťaže v rámci Európskej siete pre hospodársku súťaž

V roku 2020 Komisia a vnútroštátne orgány na ochranu hospodárskej súťaže vo všetkých členských štátoch EÚ pokračovali v spolupráci a naďalej zabezpečovali jednotné uplatňovanie článkov 101 a 102 ZFEÚ v rámci Európskej siete pre hospodársku súťaž (ESHS)¹²⁸. Cieľom Európskej siete pre hospodársku súťaž je vybudovanie účinného právneho rámca na presadzovanie práva EÚ v oblasti hospodárskej súťaže voči spoločnostiam vykonávajúcim cezhraničné obchodné praktiky, ktoré obmedzujú hospodársku súťaž.

V roku 2020 sa v rámci siete začalo 139 nových vyšetrovaní a predložených bolo 97 plánovaných rozhodnutí. Tieto čísla zahŕňajú vyšetrovania a rozhodnutia Komisie, a to v uvedenom poradí. Dôsledné presadzovanie pravidiel EÚ v oblasti hospodárskej súťaže popri týchto mechanizmoch spolupráce uvedených v nariadení (ES) č. 1/2003 v rovnakej miere zabezpečujú aj ostatné pracovné toky spolupráce v rámci Európskej siete pre hospodársku súťaž. Sieť sa stretávala pravidelne na stretnutiach, na ktorých sa diskutovalo o prípadoch v skorej fáze, o politických otázkach, ako aj o veciach strategického významu. V roku 2020 sa usporiadalo 24 stretnutí medzi horizontálnymi pracovnými skupinami a sektorovými podskupinami, v ktorých si úradníci orgánov na ochranu hospodárskej súťaže z EÚ vymieňali svoje názory. Ako sa uvádza v oddiele 2.2, Európska sieť pre hospodársku súťaž vydala spoločné vyhlásenie o uplatňovaní práva hospodárskej súťaže počas krízy spôsobenej pandémiou COVID-19 a úzko spolupracovala na otázkach hospodárskej súťaže súvisiacich s pandémiou COVID-19.

V roku 2020 Komisia monitorovala úsilie členských štátov pri transponovaní smernice ESHS+ do svojich vnútroštátnych právnych predpisov do 4. februára 2021 a pomáhala im pri tom¹²⁹. Touto smernicou sa zabezpečí, aby vnútroštátne orgány na ochranu hospodárskej súťaže pri uplatňovaní rovnakých právnych ustanovení – antitrustových pravidiel EÚ – mali k dispozícii účinné nástroje na presadzovanie práva a zdroje potrebné na odhaľovanie

¹²⁷ Vyhlásenie výkonnej podpredsedníčky Margrethe Vestagerovej o rozhodnutí Komisie odvolať sa proti rozsudku Všeobecného súdu vo veci štátnej pomoci v oblasti daní v prospech spoločnosti Apple v Írsku, 25. septembra 2020. Pozri: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/STATEMENT_20_1746.

¹²⁸ Oznámenie Komisie o spolupráci v rámci siete orgánov na ochranu hospodárskej súťaže (Ú. v. EÚ C 101, 27.4.2004, s. 43 – 53 a Ú. v. EÚ C 374, 13.10.2016, s. 10). Pozri: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A52004XC0427%2802%29>.

¹²⁹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1 z 11. decembra 2018 o posilnení právomocí orgánov na ochranu hospodárskej súťaže v členských štátoch na účely účinnejšieho presadzovania práva a o zabezpečení riadneho fungovania vnútorného trhu (Ú. v. EÚ L 11, 14.1.2019, s. 3 – 33).

a sankcionovanie spoločností, ktoré porušujú články 101 a 102 ZFEÚ. Takisto zabezpečí, aby mohli svoje rozhodnutia prijímať úplne nezávisle, na základe faktov a práva.

7.2. Nová politická iniciatíva na posilnenie súboru nástrojov Komisie v globálnom kontexte

Európske hospodárstvo je otvorené a úzko prepojené so zvyškom sveta. Ak to má zostať silnou stránkou, EÚ potrebuje tie správne nástroje na zabezpečenie spravodlivého podnikateľského prostredia na jednotnom trhu. Subvencie poskytované členskými štátmi vždy podliehali prísnyim pravidlám EÚ v oblasti štátnej pomoci. Zdá sa však, že na vnútorný trh majú čoraz rušivejší vplyv subvencie poskytované spoločnostiam pôsobiacim v EÚ vládami krajín mimo EÚ – tie však nepodliehajú kontrole EÚ zameranej na štátnu pomoc.

S cieľom začať diskusiu o nových nástrojoch na riešenie tejto medzery v právnych predpisoch Komisia prijala v júni 2020 **bielu knihu o zahraničných subvenciách**¹³⁰. V roku 2020 sa uskutočnili rozsiahle konzultácie so zainteresovanými stranami. Komisia v roku 2021 predstaví legislatívny návrh o vytvorení rovnakých podmienok pre zahraničné subvencie.

Biela kniha o vytvorení rovnakých podmienok v oblasti zahraničných subvencií

Bielou knihou sa predkladá niekoľko doplnkových možností riešenia existujúcej medzery v právnych predpisoch:

V **module č. 1** sa navrhuje zriadenie všeobecného nástroja kontroly trhu na odhalenie všetkých možných trhových situácií, pri ktorých zahraničné subvencie môžu spôsobiť narušenie jednotného trhu. Navrhovaný orgán dohľadu by mohol konať na základe akéhokoľvek náznaku alebo informácie, že spoločnosť pôsobiacia v EÚ dostáva zahraničné subvencie, a ukladať opatrenia na nápravu potenciálne rušivého účinku, ako sú nápravné platby a štrukturálne či behaviorálne nápravné opatrenia. Orgán by mohol takisto dospieť k záveru, že subvencovaná činnosť alebo investícia má pozitívny vplyv, ktorý prevažuje nad narušením. V takom prípade by vo vyšetrovaní nepokračoval (tzv. test európskeho záujmu).

Modul č. 2 je zameraný na to, aby sa zabezpečilo, že zahraničné subvencie nebudú nespravodlivo zvýhodňovať ich príjemcov pri akvizícii spoločností EÚ (podielov v nich). Spoločnosti využívajúce finančnú podporu vlád štátov, ktoré nie sú členmi EÚ, budú musieť informovať príslušný orgán dohľadu o všetkých akvizíciách spoločností z EÚ nad stanovenú hranicu. Orgán môže buď prijať záväzky oznamujúcej strany, ktorými sa narušenie účinne naprávi, alebo akvizíciu zakázať.

V **module č. 3** bielej knihy sa navrhuje mechanizmus, pri ktorom by uchádzači v rámci postupov verejného obstarávania museli oznamovať finančné príspevky prijaté z krajín mimo EÚ. Príslušné orgány potom posúdia, či existuje zahraničná subvencia a či narúša udeľovanie zákazky v rámci verejného obstarávania. V takom prípade by sa uchádzač mohol vylúčiť z postupu verejného obstarávania.

7.3. Mnohostranná a dvojstranná spolupráca na celom svete

Komisia naďalej udržiava aktívnu medzinárodnú spoluprácu¹³¹ v oblasti hospodárskej súťaže na mnohostrannej aj na dvojstrannej úrovni, a to aj napriek obmedzeniam spôsobeným pandémiou.

¹³⁰ Biela kniha o vytvorení rovnakých podmienok v oblasti zahraničných subvencií [COM(2020) 253 final zo 17. júna 2020].

¹³¹ Pozri poverovací list na adrese https://ec.europa.eu/commission/commissioners/sites/default/files/2019/06/20190611_cwt2019_files/commissioner_mission_letters/mission-letter-margrethe-vestager_2019_en.pdf.

EÚ je pevne presvedčená o sile a hodnote spolupráce a takisto o reformovaní medzinárodných organizácií, ako je Svetová obchodná organizácia (WTO) a iné mnohostranné organizácie, tak, aby boli pripravené pre dnešný svet. Reforma pravidiel týkajúcich sa subvencií je jednou z hlavných priorít EÚ v oblasti modernizácie obchodných pravidiel WTO. Na tento účel sa EÚ, USA a Japonsko prostredníctvom spoločného vyhlásenia z januára 2020 dohodli, že posilnia existujúce pravidlá týkajúce sa priemyselných subvencií¹³². V roku 2020 sa Komisia ďalej aktívne zúčastňovala na medzinárodných fórach, ktoré sa venujú hospodárskej súťaži, ako je Výbor OECD pre hospodársku súťaž, Medzinárodná sieť pre hospodársku súťaž (ICN), Svetová banka a Konferencia Organizácie Spojených národov pre obchod a rozvoj (UNCTAD).

V roku 2020 sa začala uplatňovať dohoda o vystúpení medzi Európskou úniou a Spojeným kráľovstvom¹³³ vrátane ustanovení týkajúcich sa prípadov štátnej pomoci a hospodárskej súťaže. Komisia vydala usmernenia týkajúce sa uplatňovania dohody o vystúpení v záležitostiach hospodárskej súťaže¹³⁴. V decembri 2020 sa dokončili rokovania o Dohode o obchode a spolupráci medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom¹³⁵. Dohoda sa predbežne uplatňuje od 1. januára 2021. Obsahuje komplexné kapitoly venované hospodárskej súťaži a subvenciám, ktorými sa zabezpečuje, že po odchode Spojeného kráľovstva z EÚ nedôjde medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom k narušeniu hospodárskej súťaže.

EÚ a Čína v decembri 2020 ukončili rokovania o základných prvkoch komplexnej dohody o investíciách (CAI)¹³⁶. Čína sa zaviazala, že umožní väčšiu úroveň prístupu na trh pre investorov z EÚ vrátane otvorenia určitých nových významných trhov. Čína sa zaviazala aj k spravodlivému zaobchádzaniu so spoločnosťami z EÚ, aby mohli v Číne súťažiť za rovnakých podmienok a spoliehať sa na pravidlá pre štátne podniky, transparentnosť dotácií a predpisy proti nútenému transferu technológií.

Pri rokovaníach o dohodách o voľnom obchode sa Komisia snaží začleniť do nich komplexné kapitoly o politike hospodárskej súťaže a kontrole štátnej pomoci. V roku 2020 Komisia pokračovala v rokovaníach o dohodách o voľnom obchode s Austráliou, Azerbajdžanom, Čile, Indonéziou, Novým Zélandom a Uzbekistanom.

Komisia v roku 2020 pokračovala v technickej spolupráci na politike hospodárskej súťaže a jej presadzovaní s hlavnými obchodnými partnermi EÚ. Komisia takisto pokračovala v poskytovaní pomoci kandidátskym krajinám a potenciálnym kandidátom na členstvo v EÚ

¹³² Spoločné vyhlásenie z trojstranného stretnutia ministrov obchodu Japonska, Spojených štátov a Európskej únie, 14. januára 2020. Pozri: https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2020/january/tradoc_158567.pdf.

¹³³ Dohoda o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a z Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (Ú. v. EÚ L 29, 31.1.2020, s. 7).

¹³⁴ Oznámenie zainteresovaným stranám – Vystúpenie Spojeného kráľovstva z EÚ a pravidiel EÚ v oblasti hospodárskej súťaže, oznámenie Komisie z 2. decembra 2020. Pozri: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/brexit_files/info_site/eu-competition-law_en_0.pdf.

¹³⁵ Dohoda o obchode a spolupráci medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu na jednej strane a Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska na strane druhej (Ú. v. EÚ L 444, 31.12.2020, s. 14 – 1462). Pozri: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2020.444.01.0014.01.SLK.

¹³⁶ Komplexná dohoda o investíciách medzi EÚ a Čínou – základná dohoda, 30. decembra 2020. Pozri: https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2020/december/tradoc_159242.pdf.

pri plnení nevyhnutných požiadaviek v oblasti hospodárskej súťaže týkajúcich sa budúceho pristúpenia do EÚ.

7.4. Zachovanie pravidelného a konštruktívneho dialógu medzi inštitúciami

Európsky parlament, Rada, Európsky hospodársky a sociálny výbor a Výbor regiónov so svojimi špecifickými úlohami voči európskym občanom a zainteresovaným stranám sú kľúčovými partnermi v dialógu o politike hospodárskej súťaže. Vďaka moderným komunikačným prostriedkom tento dialóg úspešne pokračoval počas celého roku 2020 aj napriek pandémie.

V septembri 2020 Komisia v reakcii na uznesenie Parlamentu z 18. júna 2020 o správe Komisie o politike hospodárskej súťaže za rok 2018 [spravodajkyňa Yon-Courtinová (skupina Renew Europe/FR)] poukázala okrem iného na prijatie bielej knihy o zahraničných subvenciách, úvahy zamerané na zvýšenie používania systému nahlasovania prípadov fúzií s cieľom odhaliť transakcie, ktoré v súčasnosti nepatria do právomoci EÚ, a na potrebu komplexnej politickej reakcie týkajúcej sa digitálnych platforiem prostredníctvom nepretržitého rázneho presadzovania pravidiel hospodárskej súťaže vrátane možnej regulácie digitálnych platforiem *ex ante*. V roku 2020 výkonná podpredsedníčka Vestagerová niekoľkokrát vystúpila v iných inštitúciách vrátane Parlamentu, Rady a Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru.